

ONT ROM. *
STA 31

REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernal, Iuliu
Leopold (VII Erzsböbet-körsüt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicar mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 20).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 109. — Anul LXVI.

Brașov, Duminică 18 (31) Mai.

1903.

O armată, un spirit, un stég.

Ce ușor ar fi să ne înțelegem ca Români, ca cetățeni, ca oameni, deoa fi-care ar judeca lucrurile și întâmplările cumințe, cum se cade și fără patimă. Dér pâreriile omenilor sunt mult deosebite, fiindcă mult deosebite sunt și crescerea, viața, datinele, școla, cunoscințele, firea și deprinderile lor. Din cauza acesta și a nenumeratelor patimi ce-i stăpânesc, ivindu-se neconținut și colo; este așa de greu a ajunge la o înțelegere și procedere comună.

Chemarea educațiunei în familie și în școlă este de a pregăti pe om din cea mai fragedă copilărie, ca să fie folositor familiei, societății, națiunei și patriei sale. Acesta éráși numai așa se pôte decât omul învăța de cu vreme a-și iubi pe semenii, pe frații și pe soții săi, a-și scoi înfrâna poftele și pasiunile ca să pôtă trăi în bună pace și înțelegere unii cu alții. Tôte în lumea asta trebuesc învățate și așa și meșteșugul de a trăi, a umbra și a se învățuri cu omienii. Temeiul lucrului este ca să înveți a pătrunde de cu vreme, că cel mai mare interes al tēu, ca membru al familiei, al societății și al națiunei tale este a sci trăi și conlucra în armonie cu cei mai de-aprope ai tēi, cu frații și conaționalii tēi, cu cari ai comună originea, limba, datinele, naționalitatea și ai comune interesele de existență ale acestora.

Acea familie va fi mai înfloritore și mai fericită, ai căreia membrii, vor fi mai strēns legați între sine, se vor iubi și se vor respecta mai mult unii pe alții și prin urmare se vor și ajuta mai mult. Așa se întâmplă și cu națiunile.

Poetul nostru ne spune cu cuvinte destul de puternice, că a pismeii răutate și órba neunire le nimicesc și le putredesc rădăcinile. Numai în buna armonie și înțelegere pôte fi mântuire și acesta mai ales pentru poporele asuprite și amenințate în a lor asistență.

Și ce anume le pôte mântui? Puterea lor proprie înainte de tôte, aceea putere, de care au parte națiunile atunci, când fiii lor devotați ajung a pricepe, că numai luptând umăr la umăr, unul pentru toți și toți pentru unul, pot să facă să fie respectate de amici și de inimiei.

Numai un popor ce scie să facă a fi respectat are sortii de isbândă în lupta pentru drepturile sale. Decă de veacuri noi Români am fost despoiați de drepturile noastre, cauza nu au fost atât prigonirile barbare ce am trebuit să le îndurăm, cât mai mult órba neunire la Carpați.

Cele de mai sus le spunem, pentru ca s'arătăm cetitorilor noștri de ce în dizele grele de aci ce le străbate poporul nostru dintre Tisa și Carpați, el are așa de mare lipsă ca fiii săi să fie înainte de tôte țari prin legătura și înțelegerea dintre ei.

Étă de ce ori de câte ori e vorba de luptele noastre politice, trebuie să fim tare și nestrămutat la temelia pe care am aședat noi legătura frăției séu solidaritatea noastră. Acestă temelie este programul nostru național, ce l'am statorit cu toții în cea mai frățescă înțelegere la 1881 și care de atunci a rămas neschimbat și nestrămutat programul partidului nostru național.

Numai aceia, cari l'au făcut și l'au înscris pe stégul lor pot să-l schimbe séu să mai adaugă la el, și acesta este poporul nostru întreg din Ardél, Bănat și Tera unгурescă,

care a trimis delegații săi la conferența națională din 1881, cari au hotărît ceea ce au hotărît în numele sēu. Și ceea ce s'a hotărît la 1881 a fost întărit de conferențele noastre naționale ce s'au ținut cu liberul concurs al întregului popor în cei de ce au urmat conferenței din 1881.

Să nu ne vie deci nimeni cu hîr cu mir, că așa, că pe dincoala, să vrea să răstórne temelia pactului nostru, în puterea căruia ne-am legat toți Români, dela Olt până la Crisuri și dela Mureș până la Someș, să fim un popor strins unit în postulatele, în dorințele, aspirațiunile și în luptele sale.

Până acuma am stat cu toții sub un stég, a fost vorba de luptătorii ai cauzei drepte, dér nu s'a făcut nici o deosebire între aceștia de sunt mai învățați séu mai puțin învățați, mai bătrâni séu mai tineri, mai bogați séu mai sēraci. O armată, un spirit, un stég, acesta a fost devisa celor ce au înființat cu concursul tuturor fiilor poporului nostru, partidul nostru național.

Țineretele nu dau privilegiu, îndreptărire deosebită nimēnui, ci din contră cu cât omul este mai tiner, cu atât trebuie să fie mai atent, mai ascultător, mai neînduplecat în a lupta cu credință pentru stég, cu atât mai gata a muri în apărarea lui.

Aceia, cari sub cuvânt că sunt din tinăra generațiune, umblă să răstórne acest principiu sfânt, ce a existat de când e lumea și va exista și să și croiescă după placul lor credeul care numai unul pôte să fie pentru toți, sunt pierduți pentru națiune, căci vor rătăci pe drumuri străine și în ora supremă ei nu vor mai auzi glasul ei.

Din Bucovina. „Deșteptarea“ din Cernăuți scrie: Luni în 25 l. c. Comitetul central al partidului poporal național a ținut o ședință plenară. Asupra decisiunilor luate se păstrează discrețiune. — Marți în 26 l. c. Dirigența partidelor române unite a ținut o ședință. În decursul ei s'a accentuat continuarea acordului politic cu partidele armeno-poloni și german și s'a discutat asupra creării unei bănci a țării și asupra reformei electorale.

Manifestul Dalmatinilor.

Deputații croați din Dalmatia, Istria și Triest, — cărora li-s'a refuzat audiența ce-o ceruseră la Majestatea Sa monarhul în favorul Croaților — au hotărît să și exprime printr'un manifest simpatiile lor pentru poporațiunea din Croația.

În manifest ei spun, că deși audiența li-s'a refuzat, totuși ei se întorc satisfăcuți în patria lor, avēnd consciința, că în momentul doliului național și-au implinit conscientios datoria și sunt îndreptățiți la presupunerea, că procederea lor nu va rămâne fără de rezultat. Despre cauzele mișcării Croaților manifestul dice următoarele:

3% a poporațiunei se bucură de drepturi excepționale. În aceste 3% figurază funcționarii statului, cari nu cutedză a vota contra candidaților guvernamentali. Majoritatea se înșghebeză la alegeri prin violență și forță. Pressa este suprimată în așa chip, cum nu se mai întâmplă în nici o parte a lumii: diarele opoziționale sunt prigonite cu amenzi și confiscări. Autonomia comunală nu există și în general, întrăgia vieții autonomă e stîrbită. Nu e mai bună nici situația economică. În urma raportului cu Ungaria, Croația nu pôte întrebuiința spre scopurile sale decât 40% din venitele ce se încasază, în realitate însă cheltuesce și mai puțin. Dările nu mai pot fi suportate, urmarea este, că 10% a poporațiunei a emi-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Celcaș.

De Maxim Gorki.
(Urmare).

Băiatul ascultase cu ochii holbați și cu gura căscată. Pe fața lui rotundă se citea mirare și încântare. Dér când înțelese că vagabondul mințea, plesca cu limba și pufni de ris. Celcaș rămase serios și zimbi pe sub mustăți.

— Mé, ce ciudat ești tu! Spui lucrurile par'că ar fi chiar așa. Nu dēu, mai de mult...

— Ei, eu ce-ți spun? Și eu spun că acolo, mai de mult...

— Ia fugi! și făcu cu mâna. Ești cismar? Ori pôte croitor? Tu, chiar tu!

— Eu? întrebă Celcaș; după un timp răspunse: sunt pescar.

— Pescar? Auzi! Prindți pește?

— De ce numai decât pesc? Pescarii de aici nu prind numai pesci. Pescuesc mai mult inecați, ancore vechi și vapore scufundate. De tôte. Sunt anume undiți pentru astea.

— Minți meru. Ești și tu pôte din pescarii ceia cari cântă într'ascuns:

Noi aruncăm plasa
Pe maluri uscate,
In șoprone și hambare...

— Ai văduț tu de aștia? întrebă Celcaș uitându-se zimbind și gândind că băiatul asta trebuie să fie tare prost.

— Nu. Unde era să-i ved? Am auzit numai.

— Iți plac?

— Cine, ei? Înă cum! E un popor liber, neatârnat.

— Și ce 'ți e libertatea? Iți place ție libertatea?

— Cum nu mi-ar plăcea? Ești stăpân pe tine, te duci unde vrei și faci ce-ți place. Cum să nu mi placă! Când te pricepi să veți de tine și nu te apasă nimic, e viața cea mai frumoasă. Poți să-ți îngădui ce vrei, numai să nu uiți de Dumneđu!

Celcaș scupă disprețuitor și și întrepruse întrebările, întorcēnd fața.

— Cu mine, uite cum e, urmă băiatul care se pornise acum: tata a murit, gospodăria e mică, mama e bătrâna și pământul e stors. Ce să fac acolo? Trebuie să trăiesc, dér cum? Nici eu nu știu. Era să mă înșor cu fata unui om cu stare. Bine, de ar fi dat fetei partea ei! Dér socrul, al naibei, nu vrea. Așa că eu trebuie să-mi îndoi spinarea multă vreme pentru el, an

de-arēndul. Veți tu, așa stau lucrurile. De a-și putea câștiga vre-o sută, o sută cinci-deci de ruble, m'asfi face eu stăpân și i-aș arăta eu lui Antip. „Vrei să-i dai Martei partea ei? Nu? Atunci bine. Nu e numai ea fată în sat“. Și atunci a-și fi liber și stăpân. Da!

Băiatul oftă: Și acum n'am alt-ceva de făcut decât să mă fac ginere. Tocmai mă gândeam să plec la Kubani, bag numai decât două sute de ruble la buzunar — și asta e! Atunci aș fi bogat. Până acum nu e însă nimic. A rămas baltă din tôte. Trebuie să mă fac ginere, muncitor cu ziua, căci stăpân nu-i chip să mă fac. Ah, da!...

Băiatul n'avea de loc poftă să se facă ginere. Fața i-se posomorise și privea trist. Se svircolea neliniștit pe jos și Celcaș tresări. Rēmăsese pe gânduri la povestirea băiatului. Celcaș nu mai avea chef de vorbă, totuși întrebă:

— Și acum unde te duci?

— Unde să mă duc? Acasă, firesce.

— De unde să știu eu, frățiore.... Pôte vrei să te duci în Turcia!...

— În Turcia? întrebă băiatul tărăgănat. Merg vreu creștin acolo? Ce spui?

— Ce prost mai ești! dice Celcaș, oftând și se întorse éráși. Acum îi era scărbă

și mai spue vre-o vorbă biatului. Băiatul asta voinic de la țără deșteptă în el ceva, un simțemēt vag de ciudă, care în contra voinței lui prinse rădăcini și-l mișcă în adēncul sufletului, împedecându-l de a se reculege și a cântări tot ce avea de făcut în nóptea asta.

Băiatul, după ce-l ocărise, mormăia și se uita din când în când strimb la Celcaș. Obrajii i-se umflau într'un mod caraghios și strimbând ochi, clipea des. Nu se așteptase ca convorbirea cu vagabondul asta bărbos să ia un sfērșit atât de repede și de infruntător.

Vagabondul nici nu se mai uita la el. Șuera gânditor, bătând cu talpa lui gólă, murdară, tactul pe trotuar.

Băiatul avea poftă să se răsbune.

— Hei, mé, pescarule! Bei ades? voia el să spuie, dér în același moment pescarul și întorse repede fața și-l întrebă:

— Ascultă, băețele, vrei să lucrezi la nópțe cu mine? Ei, răspunde repede.

— Cum să lucrez? întrebă băiatul bănuitor.

— Ei cum!... Așa cum îți voiti spune eu. Prindem pește. Tu vislesci...

— Așa, de ce nu? Asta merge, voiu lucra. Numai una... Să nu întru în vre-o

grat în America. Sporind emigrările scade puterea economică a țării și am ajuns deja acolo, încât guvernul autonom, care este unic în parlamentarism, n'are budget și nici nu poate face un proiect de budget. La asta se mai adaugă sistemul de guvernare, care permite, ca drepturile garantate ale Croaților să fie încălcate. Astfel la căile ferate din Croația și la alte funcțiuni publice se impune limba maghiară ca limbă oficială.

Un gravamen este și acela, că la oficiile croate se pun stindarde maghiare, ceea-ce se opune legii fundamentale, care numai un stindard recunoște pentru Croația: stindardul croat,  r în afacerile comune cu Ungaria este a-se întrebuința stindardul unit maghiar și croat și ast-fel de emblemă. Croații nu voesc alt-ceva, decăt ca drepturile garantate în pact să fie respectate și să nu li-se confisce libertatea cetățenească.

Manifestul exprimă de încheiere speranța, că Croații își vor realiza idealul lor național, sprijiniți fiind moralicesce de simpatiile lumii civilizate și de toți frații lor Slavii.

† Teofil Fr ncu.

Cetitorii f iei nóstre de Duminecă se vor întrista mult, afl nd de m rtea prea timpurie a lui Teofil Fr ncu, pe care îl cunosc aș-a de bine din articuli ce i-a publicat ani mulți de-ar ndul în fois ra „Gazetei“. Nu numai odată vechiul și mult regretatul diarist și colaborator al diarului nostru va fi mișcat pe cetitori prin iubirea sa c tr  tot ce este românesc își prin av ntul ideal al cugetărilor sale.

„Preambulrile din Bucuresci“, ce le-a publicat mai cu sémă în f ia de Dumineca, cuprind t te tainele simțirei și a cugetărei sale nobile.  n Februarie a publicat cea din urmă fois r  sub acest titlu. Le scrisese cu plăcere și voies. Primăvara însă, cu v nturile ei, l'a tr ntit la p m nt.

Înainte cu  ce  ile simțindu-se f rte slăbit a plecat cu concediu acasă în Transilvania la Benic, unde s'a născut. Dorința lui a fost să fie  nmorm ntat de cons tenuii săi români, cari încă din frageda sa copilărie au sădit în inima lui iubire pentru poporul român până la morm nt și pentru care iubire mult a suferit în Ardeal ca și în țera rom nesc .  n Ardeal a fost prigonit pentru-că ca procuror la Făgăraș a apărat dreptul limbei române. De  aceea a trecut în România, unde a fost diarist și mai t rziu șef de birou în direcțiunea pentru școlile secundare la ministeriul de instrucțiune publică.

Pentru scrierile sale literare „Rota-

cismul la *Moți și Istrieni*“ (Bucuresci 1886) și „Românii din munții apuseni *Moții*“ (Bucuresci 1888) Maj. Sa regele Carol I al României l'a decorat cu medalia „Bene merenti“ (pentru merite) și cu „Cor na României“  n gradul de cavalier.

Răposatul ca semn de recunoștință c tr  părinții și cons tenuii săi a lăsat mica sa proprietate din comuna natală parohiei bisericeii române unite din Benic.

Odihnesce în pace suflet nobil și memoria ta fie în veș neuitată!

 nmorm ntarea lui Teofil Fr ncu s'a s vrișit Vineri după amiad  în Benic. Pe cosciugul s u a fost depusă între altele și o frumoșă cunună de lauri, av nd pe pantlică roșie inscripția în aur „*Neuitatului Teofil Fr ncu — Amicii din Brașov*“.

Polonii și Maghiarii.

Polonii tot-deuna au simpatizat cu Maghiarii. Prietinia între ei era veche și s'a manifestat mai ales în timpul revoluțiunii de la 48/49.

 n timpul din urmă însă relațiile de prietinie între Poloni și Maghiari s'au cam stricat, ba dec  e să judecăm după cele ce s'au petrecut  ilele acestea la clubul slav din Cracovia, vechia prietinie maghiaro-polon  s'a dus pe copcă.  t  anume ce se anunță din Cracovia:

Profesorul August Sokolowski a ținut la clubul slav o conferență sub titlul „*Raportul  ntre Maghiari și Slavii*“. Conferențiarul a făcut o excursiune istorică pe care a încheiat-o astfel:

„Noi condamnăm ori-care violațiune ce se aduce drepturilor naționale, mai ales atunci, c nd e vorba de frații noștri Slavii. Regretăm sincer, că nedreptatea o fac Maghiarii, adecă un popor de care ne l g  o veche amiciti . Noi dorim numai, ca politicianii maghiari să vină c t mai cur nd la convingerea, că numai dreptatea ce o vor m nifesta față cu Slavii p te să m ntuiesc  statul ungar de catastrofă. Pericolul panslavismului nu este între actualele împrejurări dec t, o utopie. Ar fi o norocire pentru Ungaria, dec  s'ar re-nt rce la principiile fundamentale ale lui Francisc Deak, care a garantat naționalităților nemaghiare drepturi, cari, durere, nu se practică ađi. Când ne exprimăm asa-d r simpatiile pentru luptele Croaților, apelăm tot-odată la resonul politic al bărbaților de stat maghiari.“

Urmă apoi o discușiune interesantă. Profesorul Jablonovsky a declarat, că „tradiția fraterniz rii cu Maghiarii, care a fost at t de puternică la Poloni în prima jumătate a ve-

acului 19, ađi și-a pierdut dreptul de existență. Trebuie să se facă deosebire —  ise —  ntre Ungaria și Maghiari. Simpatiile Polonilor s'au manifestat față de acea Ungarie, care a format armonia diferitelor naționalități,  r nu față cu rassa poporului maghiar, care mai t rziu s'a pus în fruntea Ungariei și a apăsat pe celelalte popore. Ađi poporul polon trebuie  nchei  oratorul — să fie solidar cu Slavii, să se lupte pentru drepturile lor și se dea viun  espresiune simpatiei sale față cu poporul croat.“

„*Nova Reforma*“, una din cele mai fruntașe foi polone, scriind despre tema ac sta,  ice:

„Au fost timpuri când Poloni și Maghiarii s'au luptat împreună pentru libertate. Ast d i  ns  Polonilor nu li-e permis a privi indiferenți, cum abuz z  Maghiarii de libertatea eluptat , cum asupresc pe frații noștri și cum își aruncă în cumpănă influența lor p n  și în Austria.“

Notițele acestea le luăm după  iarele maghiare din Budapesta. „*Magyarország*“  ice, că incidentul acesta dovedesce, că faimos  prietinie polono-maghiară, care pe vremuri a fost pecetluit  și cu s nge, este ađi oficios denunțată din Cracovia.

Congregațiunea comitatului Brașov.

Eri, Vineri s'a ținut congregația de primăvară a comitatului Brașov sub președința fișpanului conte Stefan L z r.

După-ce d-l viceșpan Dr. Jekel a cetit raportul despre cele petrecute în jumătatea de an din urmă, s'a dat cuv ntul membrului

Dr. Aurel Mureșianu, care a adresat d-lui viceșpan o interpelare cu privire la pl ngerile cele mai nouă în afacerea pașaportelor și certificatelor de trecere în România. Omenii se pl ng că de un timp  ng ce, dec  se întorc din România numai cu o  i s u două după expirarea pașaportului lor. sunt citați la poliție și pedepsiți fără de milă, cu câte 5 cor. amendă. Acum nu se mai dă certificat, dec t numai ace-lora, cari plătesc taxa de 8 cor. pentru pașaport anual.  n cazul acesta li-se dă și un certificat pe 30 de  ile. Altfel numai în mod excepțional se pot căpăta certificate pe 5—15  ile direct de la d-l fișpan.

D-l Dr. Mureșianu arată, că prin măsurile acestea se pun piedeci și sunt asupriți micii neguțatori, precum: pescarii, v nd torii de bucate, legume etc.; apoi cei ce trebuie să m rg  adese-ori în România, av nd acolo rudenii. Adeseori afacerile li silesc să  nt rzie până capătă marfa și le

vine greu de tot, ca după multele taxe pentru certificate și pașaporte să mai pl tesc  și amende la poliția de aici. S'a întimplat că o femei  proprietar  de case din Schei , după-ce a plătit taxa pentru pașaport anual și pentru certificat de 30  ile, sosind numai cu 24 ore mai t rziu a și fost citată la poliție, ca să fie pedepsită.

De altă parte —  ice vorbitorul — pașaportele se dau și acum încă cu mari  nt rzieri. Abia dec -l p te căpăta cineva dela Pesta în 6 s pt m ni. T te acestea sunt f rte păgubitoare pentru comerciul mai ales în comitatul nostru, unde se face cel mai mare negoș cu România. Din motivele acestea adreséză d-lui viceșpan următoarea interpelare:

Interpelare.

1) Are cunoscință d-l fișpan de aceea, că la re-nt rcearea în țera celor cu pașaporte și cu certificate de călătorie din comitatul nostru și pentru cea mai mica  nt rziere peste termenul fixat în pașaport certificat, respectivii sunt citați la poliția locală și fără de nici o excepțiune pedepsiți cu câte 5 cor ne amendă, eventual închisori.

2) Nu crede d-l fișpan, că interesele urgente ale negoșului și ale comunicațiunei libere reclamă ca cetătenii contribuabili să nu mai fie infestați și asupriți cu astfel de pedepse fișcale neechitabile și nejuste.

Și dec  vede și cunosce marele  nconvenient, ste d-sa aplecat a lua măsurii pentru delaturarea lui c t mai grabnică în interesul cetătenilor și al comerciului inform nd ministeriul de interne despre nemulțumirea produsă prin noul măsurii extrem de severe privitoare la certificate și despre faptul regretabil, că încă și până în  iua de ađi pașaportele pe un an nu se estrad z  părților dec t după un timp de 5—6 s pt m ni, și că în acest interval nu se ia în nici o considerare, dec  cineva dovedesce, că a plătit taxa și a înaintat cererea pentru pașaport?

 n răspunsul său — ce-l vom publica mai pe larg — d-l viceșpan, a arătat, că pedepsele se dau pe basa unui ordin ministerial și că în trei luni va întra în vigore legea, ca de aci încolo viceșpanul însuși se p t  da pașaporte anuale. D-l viceșpan a promis, că ce-i va sta în putință va face pentru-ca și p n  atunci pașaportele și certificatele să se estrad ze c t mai în grabă.

Urm z ordinea  ilei.

Advocatul Carol Adam, președintele comitatului partidului popular săsesc din țera B rsei, ia cuv ntul și motivez  propunerea ce o prezentez  el și conșoții săi sași adunărei față cu obstrucțiunea din

belea cu tine. Ești aș-a de ciudat. Nu te înțeleg de fel.

Celcaș simți o arsură în inimă și  ice încet cu r utate:

— Nu vorbi ce nu înțelegi! Ți-oi da numai dec t una în cap și o să te luminezi.

Sări de pe trotuar, îl trase cu m na st ng  de mustați,  r pe cea drept  o strinse într'un pumn de fier. Ochiu  i sc nteiau.

Băiatul se sperie. Se uită repede împrejur și sări în sus, clipind sperios. Se măsurară din ochi și tăcură c t-va.

— Ei?  ntrebi Celcaș răstit.

Celcaș fierbea și tremura de ciudă.  l ofensase vițelul ăsta, pe care-l disprețuise în t t  conversația și pe care îl uria acum.  l uria pentru-că avea ochiul limpedi, albaștri, fața sănătósă, p rlit  și brațe scurte v nușe.  l uria pentru că scia că are undeva într'un sat o casă, pentru-că un țeran bogat îl voia de ginere, îl uria pentru vițea lui trecută și virtuoș  și-l uria mai cu sémă pentru-că el, un copil pe lângă Celcaș,  ndr snea să iubesc  libertatea, a cărei valoare el nici nu o cunoscuse și nici nu-i trebuia.

E în tot-deuna neplăcut să ved  că cine-va, pe care-l credem mai rău și mai mic de c t noi,  mp rt șesce simpatiile și

antipatiile nóstre, devenindu-ne cu modul acesta de-o potrivă.

Băiatul se uită la Celcaș și simți că-l st p nesce.

— M   nvoesc,  ncep  el, mă bucur chiar. Tot lucru caut și eu. Mie mi-e tot una la cine lucrez, la tine ori la altul. Spusesem numai aș-a, fiind-că nici nu semenii cu un lucrător. Ești... aș-a de s rențaros, sciu eu, asta p te să se întimple ori-cui. D mne, par-că n'am mai văduț bețivi! Mulți — și mai rău ca tine.

— Bine, bine. Te  nvoesc?  l  ntrebi Celcaș mai bl nd.

— Eu? Negreșit. Cu plăcere. Ce l f  dai?

— La mine l fa at rn  de lucru. Cum iese tréba, cum e și prinsorea. Poți c știga ceva, Pricepi?

Acum era vorba de bani și țeranul voia să fie esact și cerea și de la cel ce-i da de lucru aceeași exactitudine.

Băiatul devenise  r ne-ntrețator și bănuitor.

— Asta nu mi-e de ajuns. A-ș  i vrea mai bine o vrabie în m n , de c t...

Celcaș era acum în rolul lui.

— Nu trăncăni. Așteptă. Haidem la c rcium :

Și trecură strada am ndoi, unul lângă

altul. Celcaș își răsucea mustața cu aerul important al st p nului,  r fața băiatului arăta hot rria de a se supune. Totuși era încă ne-ntrețator și temător.

— Cum te cheamă?  ntrebi Celcaș.

— Gavril, răspunse băiatul.

 ntr r  în c rciuma murdară și  fumat . Celcaș se apropie de teșghea și cu tonul familiar al unui vechiu mușteriu cer  o sticlă de rachiu, friptură și ceai. După ce socoti tot, strigă scurt c rciumarului: „Totul pe credit“. C rciumarul dete, f c nd din cap. Gavril simți de-odată respect pentru st p nului lui, care era aș-a de bine cunoscut aici și care se bucura de at ta  ncedere.

— Ei acum să m nc m ceva și să vorbim serios. Stai aici, eu mă duc p n  undeva.

Plecă. Gavril se uită în juru-i. C rciuma era în pivniță. Era umed și întunecos înăuntru și te îneca duhorea de basamac, tutun, sm l  și încă ceva tare. La masa din fața lui Gavril sta un om beat, cu barba roșie, îmbrăcat cu nisce haine de marinar. Era plin de praf, de cărbuni și sm l .

Morm ia un c ntec compus din sunete și cuvinte șuer toare și  nterupte în

fie-care moment de rig eli. Se vedea că nu e Rus.

 n dosul lui două Moldovence s rențarose, cu părul negru, cu fețele p rlite, cu glasuri de bețive, c ntau un c ntec.

Apoi ap rura din întunec fel de fel de figuri. Toți erau ciufuliți, aproape beți și strigau cu glas tare. Băiatului i-se f ci frică singur. Dorea ca st p nului s u să se întorcă mai repede. Sgomotul din c rciuma crescea. Fie-care secundă prefăcea sgomotul într'un singur ton, p r nd un anima grozav, cu sute de guri și care ațit  urla și voia să scape din pivnița asta umedă și nu găsea o esire.

Gavril simțea, că-i pătrundea în membre ceva care îl apăsa și l z pacia;  i venea amețelă și  i  mpainjenea ochii, cari  i rătăceau de colo p n  colo prin c rcium .

Veni Celcaș și începură să m nce și să bea. După al treilea pahar, Gavril era beat. Se f c  vesel și voia să spună st p nului său, care îl osp tase at t de bine ceva plăcut, — era și un om aș-a de dr guș! D r cuvintele cari  i veneau pe limbă nu-i eșiau din gură.

Celcaș îl privea și-i spuse, zimbind ironic:

dietă. Vorbitorul declară, că deși ei, Sașii din comitatul acesta, nu fac parte din partidul liberal guvernamental și deputații lor nu sunt membrii ai acestui partid, totuși sunt în contra obstrucțiunii fiindcă obstrucțiunea pricinuesce pagube însemnate economice prin aceea, că a provocat starea în afară de lege. Din motivul acesta află necesar, ca și comitatul Brașov să ia poziție contra obstrucțiunii. Propunerea prezentată de Carol Adam și soții este următoarea:

„Comisiunea administrativă a comitatului Brașov își ține de datorie patriotică a lua poziție față cu obstrucțiunea înscenată în parlament acum de mai multe săptămâni și a protesta energic contra aceea, că minoritatea din dieta țării în opoziție cu orî ce principiu fundamental al parlamentarismului, se-și impună majorității în mod volnic voința sa, prin ceea ce face imposibilă nu numai guvernarea constituțională, ci și lucrarea factorilor chemați la legislațiune, în paguba incalculabilă a țării. Din cauza acesta adunarea generală roșă dieta să binevoiescă a desarma cu toate armele legale obstrucțiunea și a restabili cât mai curînd starea constituțională“.

Membri români au declarat prin vorbitorii lor Dr. A. Mureșianu, I. Lengeru, la cari s'a alăturat mai în urmă și Dr. I. Mănoiu, că nu pot vota pentru rezoluțiunea propusă de Sași și sprijinită de Maghiari, fiindcă, deși nu se dice în rezoluțiune de-a dreptul, că se dă încredere guvernului, totuși ea conține un vot de încredere pentru majoritatea din dietă și guvern, cari nu pot fi despărțiți de câtră o altă.

Discusiunea a fost foarte vie. A vorbit dintre Sași și deputatul Lurtz, Flechtenmacher, ér dintre maghiari Rombauer, Harmath și Zakarias în favorul rezoluțiunii și combatînd punctul de privire al Românilor.

În fine Sașii și Maghiarii au votat pentru rezoluțiune, ér Români s'au abținut de la vot.

Tot în această ședință Sașii și Maghiarii au hotărât, ca fôia oficială comitatensă, ce se va înființa, să se redacteze în limbile maghiară și germană. Propunerea d-lor N. Bogdan și Dr. Mănoiu sprijinită și de d-l N. P. Petrescu, ca fôia să fie tipărită și în limba română și propunerea minorității din comisiunea permanentă, ca să se alegă o comisiune pentru studiarea acestui lucru, a cădut.

Din partea română s'a anunțat recurs.

Doi candidați la Dobra.

Joia trecută avocatul și directorul de bancă Dr. Aurel Vlad (Orăștie) s'a dus la Dobra, ca să țină discursul de candidat de deputat înaintea alegătorilor de acolo. S'au adunat mulți alegători și nealegători. „Libertatea“ ne spune, că d-l Vlad a ținut o vorbire însuflețită, care a fost și mult aplaudată.

Credem că va fi spus multe poporului, ce i-a plăcut. Dér la ce rezultat a ajuns? Li-a spus celor de față, că vré să înfișă pumnalul în programul nostru național de la 1881, și numai după aceea e gata să'l îmbrățișeze. Până atunci și de-ocamdată va lupta, dice-se, ca să se cinstescă și să se esecute legea de naționalități.

Fără îndoială, că tinerelului aandidat de la Dobra îi va succede ceea ce n'a succes încă până acum nimînui în Ardeal, Bănat și țera unгурescă.

Adecă vorba Românului: *na-fo frântă, că țam dres'o!*

Va se dice se adevărește faima, că pe lângă candidații cei mulți în cercul Dobra, s'a mai alăturat și Dr. Aurel Munteanu din Orăștie. Fôia acestuia, faimoasă „Activitate“, care a tăcut săptămîna trecută, publică în fruntea numărului său de alaltăeri un apel subscris de mai mulți locuitori din Dobra, adresat „câtră alegătorii de deputat dietal al cercului Dobra“, prin care li-se recomandă acestora să-și alegă un deputat, care „să aibă tărie spirituală și bărbăție neînfrîntă în a ne ușura sarcinile sub cari gemem și a ne deschide isvóre noué de venile“.

Mare lucru cer cei subscrisi în apel, între cari vedem și câteva nume maghiare, dela candidatul lor, pe care l'au aflat în persôna d-lui Dr. Aurel Munteanu, avocat, director de bancă în Orăștie și membru municipal.

Orî câte însușiri frumoșe personale și titluri ar avé Dr. A. Munteanu, pe lângă aceea, că și d-sa este „director de bancă“, ne îndoim mult, că ar pute împlini ceea ce îi cer subscriitorii apelului. Afară de acesta fôrte cu greu își va pute vedé cu ochii d-l Munteanu visul, ce de mult îl viséză de a ajnngé odată și „tisztelt képviselő ur“ și a puté da mâna cu actualii și cu foștii miniștri. Pe lângă toate celelalte acumă cei doi directori de bancă români, ambii advocați, ambii din Orăștie, se concureză unul pe altul — numai să nu-și spargă și capetele.

Apelul sus amintit nu vorbește de nici un felu de program al candidatului, ci anunță numai că acesta (Munteanu) își va ține vorbirea sa de program mâne, Duminecă, în Dobra.

D-l adv. Munteanu când ascos „Activitatea“ să a făcut nisce escepțiuni față cu p. l al programului partidului național, dicînd că densus voiesce ceva mai mult decăt autonomia Ardélului; tot-odată a declarat pe față și franc că merge de capul său pe propriul său risic și pe propria sa răspundere, contra hotărîrilor partidului. Cu d-sa am fost dér de la început în clar, căci n'a pretins că lucréză sub firma partidului nostru. L'am combatut și'l combatem însé ca persôna, fiindcă îl vedem pornit pe o cale rătăcită, ce numai folosi nu pôte intereselor mari ale poporului.

SCIRILE DILEI.

— 17 Maiu v.

Noii episcopi români uniți, Il. Sa Dr. Demetriu Radu și Il. Sa Dr. Vasilie Hossu au depus Miercuri jurămîntul de fidelitate înaintea Maj. Sale în Viena. Au asistat ministrul pe lângă persôna Maj. Sale contele Iuliu Szechenyi și ministrul unguresc de culte Iuliu Wlassics. — În aceeași zi a depus jurămîntul noul metropolit ortodox al Hertegovinei, Petru Zimonovic.

„Panslavismln într'un gimnasiu“ Sub titlul acesta diarul „Magyarország“ scrie, că în gimnasiul catolic din Rozsahegy a pătruns panslavismln. Sub panslavismln trebuie să înțelegem, că studenții slovaci de și sunt la școlă unгурescă, unde de limba lor nici nu se pomenesce, totuși îndrănesc a vorbi și a se cultiva în afară de școlă în limba mamei lor. De astă dată numita fôie denunță și pe un profesor care de și până acuma se arăta că e maghiar schimbându-și chiar numele din Potkany în Budavary, totuși acuma și-a adus aminte, că a supt lapte dela mamă slovacă, și în cursul superior le vorbia elevilor câte odată în limba slovacă. Acest lucru e considerat de foile maghiare ca fărădelege și de sigur vor atrage acuma asupra capului acestui profesor fulgerul pedepsei.

Renovarea reședinței episcopesci gr. cat. de Oradea-mare. Vinerea trecută, la 22 Maiu s'era — scrie „Familia“ — P. S. Sa episcopul Dr. Demetriu Radu a sosit pe neașteptate în Oradea-mare și a descins la noua sa reședință. Numai decăt a pofit la sine pe arhitectul Coloman Rimanóczy jr. spre a se înțelege în privința reparațiunilor de făcut la reședință. După mai multe combinațiuni urmate până s'era târziu și în ziua următoare, considerînd, că partea edificată de episcopul Olteanu nu se mai pote susține, căci părății sunt subțiri și grindile au putredit; considerînd că ridicându-se nivelul pietii,

partea vechiă a edificiului și anume frontul spre piață a scădut și astfel ferestrele au devenit prea jôse: P. S. Sa a hotărît să se renoveze într'ega reședință, ridicându-se parterul mai sus și clădindu-se din nou tot etagiul; în lăuntru clădirii să se facă o împărțire nouă, în care să se țină cont de cerințele unei reședințe episcopesci și de tot confortul modern; ér din afară să aibă o înfățișare de palat, cu turn în colț, care să domineze tótă piața. Până când se va termina renovarea, episcopul va locui în una din casele canonice, ér în alta se va așeza oficiul diecesan. La aceste combinațiuni au luat parte și vicarul episcopesc Dr. Augustin Luran, canonicul Moise Nyes și esactorul dominal Alexandru Gera. În ziua următoare, Sâmbătă după amiaza, episcopul Radu s'a întors la Lugosi.

Elevi ai gimnasiului de Beiușii premiați la Dobrișin. La concursul de gimnastică aranjat în zilele de 21 și 22 Maiu c. în Dobrișin între cele peste 30 școle secundare din țera a luat parte și gimnasiul românesc din Beiuș: 24 de școlari sub conducerea profesorilor de specialitate Vasilie Dumbravă și Coriolan Ardeleanu. Studenții beiușeni s'au purtat brav la acest concurs și doi dintre ei au dobîndit premiile prime, anume Sever Miclea, abiturient, medalie de argint I. pentru record. în lungime 5 m. 50 cm., și Nicolau Codrean, cl. VI g., medalie de argint cu bronz I., gimnast. la paralele. Pentru purtarea esemplară, disciplină etc. s'au dat pe s'ema gimnasiului trei diplome de recunoscînță.

Români premiați la universitatea din Clușii. Ni-se scrie din Clușii: „Astăzi 29 Maiu s'a ținut serbarea de încheiere a anului școlar inspirat la universitatea din loc. Din incidental acesta s'au distribuit și premiile scrise pentru lucrările din anul acesta. Dintre Români au fost premiați pentru tema: „Poesia populară română și literatura ei“ Traian Suciu stud. phil. și Quintil Vicu stud. jur.—C.“

Avansare în armata română. Pe ziua de 10 Maiu d. Victor Verzea, căpitan în artilerie cu serviciul în ministerul de rășboi, a fost avansat la gradul de maior și numit sub-director la pirotechnia-statului în Bucuresci. D-l Victor Verzea este în etate de 36 ani și este fiul venerabilului preot Alexe Verzea din Satulung.

Explosiune în Budapesta. Eri s'a întemplat o exploziune la fabrica de petrol a societății ungare industriale pe acțiuni. Un muncitor a fost omorît, mulți alții răniți. Despărțămîntul în care era instalat cazanul, a sburat în aer, în urma puternicei exploziuni. Paguba e mare. Focul a fost localizat.

— Ești plin? Mă, gură-cască, după trei pahare? Cum o să mai lucrezi?

— Dragul meu, dișe Gavril duios, cu un rinjet blăjin, ametit; nu-ți fie tēmă. Am să te respect — și oât! Lasă-mă să te sărut, mă lași?

— Lasă!... Na, mai bea.

Gavril bēu și ajunsse acolo că totul începū să-i jôce, clătînându-se în valuri, pe dinainte-i. Asta era ceva neplăcut și i-se făcū rēu. Fața lui luă o expresiune de încercătură copilărescă și de încântare prostescă. Se încercă să spue ceva, dér plescăia numai caraghios cu limba și sbiera. Celcaș îl privea pētrunđător, își rēșucea mustața și zimbă mereu. Acum însă zimbetul îi era întunecat și rēutācijas, par'oa și-ar fi amintit de ceva.

Cărciuma era plină de urletele bețivilor. Marinarul cel roșcovan adormise răzimat de masă.

— Să plecăm, dișe Celcaș, sculându-se.

Gavril încercă să se școlé, dér nu puté; înjura tare și ridea, risul prostesc al bețivului.

— Asta e gata, dișe Celcaș și se aședă pe scaun în fața lui. Gavril ridea mereu și se uita la stăpânul său cu ochii timpți. Acesta îl privea țintă, cercetător și dus pe gânduri.

Vedea în fața lui un om, a cărui viață o prinsese în ghiara lui de lup. Celcaș simția în el puterea de a face cu el ce i-ar fi plăcut. Putea să-l îndoie ca pe o carte, său să-l închiđă într'o colivie tare. Se simția stăpânul lui; îl plăcea acesta și se gândia că băiatul acesta nu va goli nicî-odată paharul până la drojdii, după cum sôrtea îi dăduse să bea. Invidia și căina viața asta tînără și-și bătea joc de asta, ba se și întristă când se gândi, că ar mai puté cadé încă odată în mâni ca ale lui. Tóte simțămintele i-se întruniră într'unul singur, un simțămînt părintesc, rămânînd însă la ideea de a se folosi de el. Li părea rēu de băiat, dér era și bun de întrebuințat.

Celcaș îl apucă de subsuori, îl împinse ușor de dinapoi cu genunchiul și-l duse în curtea cărciumei, unde-l lăsă jos la umbra unei grămeđi de lemne. Se aședă și el alături și începū să-și fumeze luleaua.

Gavril se svērcoli puțin, mormăi ceva și adormi.

* * *

— Ei, ești gata? întrebă Celcaș încet pe Gavril, care-și făcuse de lucru la lopeți.

— Indată. Cuele lopeților se mișcă; pot da odată cu lopata de-asupra?

— Nicî să nu-ți trecă prin minte! Nu face șgomot. Apasă tare cu mâna de-asupra și vor ține.

Lucrau încet pe lângă caicul tras de după o grămadă de corăbii încărcate cu dōge de ștejar, prinse de feluce*) marî turcesci, descărcate pe jumătate de lemnele de palmieri, sandal și butuci de chiparoși.

Noptea era întunecată, straturî dese de norî alunecau pe ceri și marea era liniștită, nēgră și grosă ca uleiul. Din mare se răspânda un miros umed, sărat: undele loviau ușor vaporele și malurile, legănînd încet caicul lui Celcaș. De jur împrejur se ridicau din mare, departe de țermuri, umbre întunecóse de vapóre, cari își înfișeau catargele lor ascuțite, împodobite la vēr cu stéguri colorate, în cerul noptei. Marea rēșfrângea luminele felinarelor, părănd că e sēmănată cu pete galbene, tremurătoare. Acestea reeșiau frumos din negrul fără luoii, liniștit, al mării, care dormea somnul adēnc, sãnătos, al muncitorului ce lucruse din greu în cursul zilei.

— Gata! dișe Gavril, afundând lopețile în mare.

— Drumul! Cu o puternică împinsătură a cărnei Celcaș împinse luntrea în apă

*) Un fel de corabie lungă și îngustă.

între două bărci. Sburau repede pe întinsul mării, care sub loviturile lopeților arunca lumini albastre fosforescente. O dungă lată tremurătoare a acestei lumini urma luntrea.

— Ei, te dóre capul? întrebă Celcaș zimbînd.

— Rēu de tot. Imi vuesce. O se-l ud numai decăt cu apă.

— De ce? Udă-ți mai bine stomacul, pôte că așa ajută mai repede... și întinse lui Gavril sticla.

— Dumneđu se-ți dea sãnătate!

Se auđi galgăit încet.

— Ei mă, destul! îl intrerupse Celcaș.

Luntrea sbura înainte, șerpuiind fără șgomot printre vapóre. Lăsară repede acest labirint în urmă-le și înaintea lor se întindea marea nemărginită, tăcută și strălucitoare, suspinând. Se pierdea în depărtări, unde din apele ei se ridicau câtră ceri nori violeți și albaștri, înconjuari de cercuri galbene. Alții erau verđui, de diferite colorî și norii aceia greoi, de plumb, cari aruncau umbre apăsătoare, te înfricoșau și te nelinișteau. Alunecau încet unul după altul, se vira unii în alții, se întreceau — și această plutare încetă a masei neînsuflețite era ca o prevestire.

Colo la marginea mării se vedeau alții, cari se ridicau nepăsători spre ceri

Un medic din Brașov la București
D-l Dr. Fritz Hubbes, fost asistent la clinica universității din Graz, care nu de mult a depus esamenul de liberă practică în București, a început deja de o săptămână a da consultații în capitala României. (Str. Domnița Anastasia Nr. 11 lângă Bulevard). D-l Dr. Hubbes dă consultații în fie-care Lună și Joi de la 10—2. D-sa e specialist în bóle de urechi nas, gât și bóle de piele.

Cas trist. Ioan Mețianu, învățător în Ghimbav, în urma unei bóle incurabile de care suferia, și-a pus capăt vieții. Inmormântarea s'a făcut Joi după amiazi.

Societatea de asigurare „Newyork” a depus premiile asigurărilor făcute în Ungaria în obligații de rente de aur austro-ungare, făcând a se introduce acest lucru la tribunalul comercial și de cambii. Reprezentantul acestei societăți este d. baron Györfi Arpad în Clușiu.

Nenorocire familială. Atâtea lovituri crude, câte a suferit în timpul din urmă pantofarul din Timișoara Iosif Gertheiss, puținii ómenii vor fi îndurat în această lume. Nenorocitul om i-au murit în timpul din urmă 4 copii după oaltă. Ii mai rămăseseră doi, pe cari îi îngrija ca lumina ochilor. Alaltă-erî însă și acești doi i-s'au îmbolnăvit de tifus, ér nevasta vedénd această din urmă lovitură gróznică, și-a pierdut mințile și într'o stare desperată de nebunie au transportat-o la spital. Sărmanul pantofar, a rămas acuma singur, cu inima sângerândă din șapte răni crude. Nu se scie, decât v'aputė suporta atâtea durere!

Furnisare de încălțăminte pentru honveđi. Camera de comerț și industrie din Brașov ne comunică, că ministrul r. u. de honveđi are de gând să facă o comandă de 14.005 p'arechi de „boconci” și 10.665 de încălțăminte ușóre la micii industriași din patrie. Prețul unei p'arechi de „boconci” este fixat în 10 cor. 23 b., ér pentru o p'areche de încălțăminte ușóre în 8 coróne 68 bani. Detailurile referitoare la oferte ministrul de comerț u. va publica în curénd prin camerele de comerț.

Un secret. Inainte de asta cu câte-va diin poliția din Budapesta a prins pe Iuliu Womke în etate de 29 ani, pe care neavénd nici o ocupațiune l'a escortat în orașul său natal Hajdu-Böszörmény. Pe drum însă s'a îmbolnăvit și a murit. În surtucul lui s'a găsit cusută o țidulă pe care era scris: „Un secret. — Inainte de asta cu dece ani, călătorind cu trenul, am furat de la neguțătorul de porci Alexandru Kartmer, lângă Hajdu-Böszörmény, suma de 14.000 coróne. Bani i-am dat fratelui

meu Matias Womke, care a fugit cu ei la America, unde s'a îmbogățit, ér mie nu mi-a dat nici un creitar. Adresa lui este: Newyork, 11 Napoleon Street 712. Dumneđu. s'el iertel” Poliția locală a trimis țidula la căpitanul din Budapesta, care prin consulatul din Newyork a pornit cercetare. Dacă sunt adevărate cele scrise pe țidulă, atunci neguțătorul de porci, decât o fi trăind, póte nădăjdui, că își va căpeta banii înderét.

Stabilimentul de băi al provinciei Stiria, Baia Neuhas lângă Cilli recunoscută ca Acrototermă de 37° Celsius, și isvor de apă cu conținut de oțel, 397 metri d'asupra mării. Stația călei ferate Cilli, depărtare de Viena și Budapesta 8 óre, de Agram 4¹/₂, de Triest 5¹/₂ óre. Băi termale, cură de beut, băi electr. Hydro și Thermo therapie, massage, gimnastică svediană, electroteraphie etc. Resultate eminente de cură la bóle femeiesci și de nervi, soldină, reumatism etc. Tóte felurile de amusemente și petreceri cu musică, salóne de jocuri, biliard, cecire, Lawn-Tennis, Ping, Pong, ropice. Restaurante escelente, reuniuni, baluri concerte, v'ănátóre, pescărit, parc minunat. Stație de poste și telegraf. Prețuri moderate. Director și medic balnear Dr. Arthur Hiebaum. Informații și prospecte gratis de la direcția de băi. Seson de la 1 Maiu până în Octomvrie.

Aparate de fotografie pentru dihetanți. Firma A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena Tuchlauben Nr. 9 își recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținénd prețurile. Depozite în Brașov la F. Jokelius, F. Kelemen, Victor Roth farmacisti. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoți.

Sciri locale.

Ajutóre pentru ucenicii de meseriași. La Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români din Brașov, sunt de împărțit ajutóre pentru ucenicii aplicați în Brașov. Petițiile însoțite de contractele cu măiestri, de carte de botez și atestate de s'ărăcie, se vor înainta comitetului până la 25 Iunie a. c.

O nouă reuniune. Femeile române aparținătóre parohiei de la biserica Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu, au hotărít în adunarea generală ținută Dumineca trecută înființarea unei reuniuni pentru ajutorarea și înfrumșetarea bisericei. Statutele noiei reuniuni s'au votat și se vor trimite în curénd Consistoriului din Sibiu spre abprobare. Brașovenchenii, în frunte cu părintele Iosif Maximilian, au de gând să înființeze și o reuniune de înmormântare. — Dorim deplin succes. Unde e unire, este și isbândă.

Esamen pedagogic. D-l Dr. Constantin Lacea, profesor la școlele reale

gr. or. române din Brașov, a depus Marți cu frumos succes esamenul de pedagogie înaintea comisiunei din Budapesta.

La casina română din localitate se vor licita mâne, Duminecă, în sub-abonament diarele și revistele abonate de Casina.

Parastas. Astăzi, în 30 Maiu st. n. la biserica din Gróveri (Brașov) s'a celebrat un parastas pentru odihna sufletescă a neuitatului profesor Ioan Popea. La acest parastas la care a pontificat părintele protopop *Banulescu*, au asistat v'eduva și membrii familiei, precum și numeroși amici ai regretatului profesor.

Societatea I-a a veteranilor militari va da în séra de 6 Iunie o serată musicală-dansantă în sala de concerte cu următorul program: 1) Dormus-Marsch. 2) Der Traum des Reservisten, executate de musica comunală. 3) Couplet: „Ich bin es nicht gewesen”. 4) Potpourri: „Neue Wiener Volksmusik”. 5) Jongleur und Tausendkünstler. 6) a, Liedchen, b, Märchen. 7) Persiche Schachwache. 8) Singpiel „Mein Bebi”. 9) a, Das Edelweiss vom Semering, b, Vater des Regiments — Flügelhorn. 10) Couplet-Andrée N. P. F. 11) Barataria-Marsch. După coniect dans. Intrarea 1 corónă.

Concerte. Musica comunală va da la 31 Maiu un concert în hotel *Europa* sub conducerea capelmaistrului Max Krause. În program se află punctul fantasia română „*Souvenir de Mehadia*” de Klein și câte un solo de Flügelhorn și xilophon. Inceputul la 8 óre. Intrarea 60 bani.

Marți la 2 Iunie órele 5¹/₂ concert pe promenada de jos.

Restaurantul „Gabel”, mutat în localul de la „Villa Kertsch”, se deschide ađi la órele 7¹/₂ cu musica militară.

Concert militar. Lună séra la órele 8 concert militar la „Geverbewerein” — Intrare liberă.

Premii pentru muncitorii industriali. Camera de comerț și industrie din Brașov aduce la cunoșcía celor interesați, că ministrul de comerț a luat hotărira de a distribui în fie-care an 100 de diplome de recunoșcía și premii de câte 100 coróne la lucrătorii industriali, cari s'au distins prin împlinirea credincioasă și îndelungată a datoriilor lor. Pentru circumscipția camerei din Brașov sunt destinate cinci premii. Camera invită pe patronii din circumscipție (comit. Brașov, Tirnava-mare, Sibiu și Făgăraș) și anume atât proprietarii de fabrici, cât și cei-lalți industriași, ca să înainteze la cameră cel mult până la 30 Iunie lista acelor lucrători, pe cari îi cred vrednici de acóști

distincție, împreună cu calificația lor și cu datele necesare. Condițiunile sunt: 1) Cetățenia ungară. 2) Ocupațiunea neîntreruptă ca industriași. (Portarii, vizitii, servitorii de biurouri etc. sunt esclusi). 3) Să fi fost lucrători industriali cel puțin 15 ani neîntrerupți. (Anii de ucenicie se numără la cei-ce lucrăză numai în anumite sesóne, sesonul se numără ca an întreg). 4) Plata ce-o primesc să nu intrécă suma de 2000 coróne. — Tóte acestea sunt a-se justifica cu documente: coniectuța de lucrător în original séu copie autentică. Pentru fie-care premiu, camera va propune câte trei. Hotărira definitivă este a ministrului. — Premiile se vor distribui în diile de după Crăciun până la anul nou.

Esamene.

Pria, (S'elagiú) 24/V 1903.

„Vorbiți, scrieți”...

Onorată Redacțiune! Ar fi un lucru — nu de prisos ce-l drept, dér în cadrul unui raport prea lung, a espune principiile sublimе, cari hotărésce, decid viitorul și sórtea de ađi a unui popor, care e invrednicit de provedința cărmuitoře a avé lumina minței și a sufletului, a posede tesaurul neprețuit și neperitor al culturai, ce se răspândește prin școlă. Resultatele impunătóre ne dovedesc pe întrecute însemnătatea școlii în tóte referințele vieții ómenesci. Resultatele, ce ni-se presintă cu finea unui am școlastic, la esamene, ne înfățișează aurora răsăritului unui viitor mângăitor și ne arată defectele, ce sunt a se delătura. Aceste două părți ale esamenelor, două rezultate necontestabile, adevăcă constatarea progresului și îndrumările pentru îndreptarea unor greșeli séu pentru întroducerea unor noue părți ale învățăméntului poporal, mă îndemnă a V'raporta despre esamenele ținute în *districtul protopopesc al Crasnei* (comit S'elagiú) în școlele poporale confesionale gr. cat. din acest district în diile de 18—22 l. c. st. n.

Inainte de a se începe esamenele, s'a ținut în comuna *Cizeriu* adunarea filială de primăvară a învățătorilor din acest tract. După serviciul divin învățătorii toți s'au adunat în sala de învățămént, unde Venerabilul nostru vicar încărunit în muncă, fără p'areche, zelósă întru ridicarea prestigiului școlilor și a învățăméntului, Rdisa d-n A. *Barboloviciu* prin o vorbire dușe și însuflețitóre — cum numai el scie vorbi — a deschis adunarea. După deschiderea învățătóre locală d-șóra *Marióra Orzan* a a ținut prelegerile de probă: lecțiunea 19 din cartea de cetire maghiară a lui *Gróó* și despre „comitatul S'elagiului”. Resultatele

urmărind aceeași țință réutaciósă. Nu voiau să lase stéua stralucitóre, vie și visátóre, a cărei lumină curată și sfântă, scumpă ómenilor, tređind în ei dorinți înalte, să-și răsfrângă privirea ei aurie în marea amorțită. Din mare eșia sgomotul înăbușit al respirației ei.

— E frumósă marea? întrebă Celcaș.

— Așa și așa. Dér înfiorátóre, răspunse Gavril, v'irând lopețile cu putere și regulat în mare. Valurile plescaiau încet sub loviturile lopeților și ridicau neîntrerupt o lumină caldă.

— Infiorátóre? Ce prost ești, murmură Celcaș nemulțumit.

Hoțul și cinicul acesta iubea marea. Firea lui nervósă, doritóre de impresii, nu se sătura niciodată de a privi această nemărginire întunecată, nesfârșită și liberă. Il sup'erasă, că la întrebarea lui, decât ce-i place e frumos, primise un astfel de răspuns. Sta pe bord, despiciând apa cu cărna și privia liniștit înainte, plin de dorința de a pluti mult și departe pe întinsul de catifea al mării.

Când se afla pe mare, avea în tot-déuna un simțemént cald, care-i cuprindea tot sufletul, purificându-l puțin de murdăria vieții. Prețuia această și-i plăcea să se simtă aci mai bun, în mijlocul apei și al

cerului, unde ideile despre viață și viața însă-și sunt mai puțin aspre.

— Unde sunt uneltele de pescuit?

Hei! întrebă Gavril neincredător, căutând cu ochii în caic.

Celcaș tresări.

— Uneltele? La mine, pe bord.

— Ce fel de unelte sunt astea? întrebă Gavril mirat și bănuitor.

— Ce fel? O undiță și... dér lui Celcaș îi fu rușine să mință în fața acestui băețandru, ascunđénd adevăratele lui intenții. Ii părea réu de ceea-ce acest băiat distrusese în pieptul lui cu întrebarea această. Se mâniă. Arsura aceea puternică, sciută de el, îi trecu prin piept și dișe cu réutate, apăsát:

— Să-ți spui ceva: seđi acolo unde ești, dér nu-ți băga nasul în lucruri cari nu te privesc. Te-am luat să vislesci, dec, vislesce! Și de vrei se-ți ascuți ciocul, o să-ți mérgă réu. Ai înțeles? Bagă de sémă!

Un moment caicul se cutremură și rămase pe loc. Lopețile at'ernau în apă spuménd'o, pe când Gavril se sv'ércolea neliniștit pe bancă.

— Vislesce!

O înjurătură strașnică cutremură v'eduhul. Gavril apucă lopețile. Caicul, împins

de v'elirii nervóse și repedți, tăia cu sgomot apa.

— Mai încet!

Fără a lăsa cărna din mână, Celcaș se ridică și-și pironi ochii lui reci pe fața palidă a lui Gavril, ale cerui buze tremurau. Celcaș se aplecă: sémăna cu o pisica gata de a sări.

Crăni și clăuțani din dinți.

— Cine strigă? se auđi pe mare un strigăt aspru.

— Hai, diavole, vislesce odată — încet cu lopețile — Te gătuiú, căne! Dă drumul! — Una, două — hai, mișcă-te. Te sfășii! șueră Celcaș.

— Maica ta Hristóse — sfântă fecióră! șopti Gavril, obosit și tremurând de spaimă și de trudă.

Caicul făcu un cerc mare și se îndreptă cătră port, unde luminele felinarelor formau un grup pestriț. Se zăreau și lemnele catargelor.

— Hai, cine sb'eră? se auđi érași.

Vocea se auđia acum mai departe, decât întâia órá. Celcaș se liniști.

— Sbiert tu singur, iubitule! strigă Celcaș și se întorse spre Gavril, care murmură mereu la rugăciuni.

— Avuse-și noroc, frățióre. Decă dra-

cul cela s'ar fi luat după noi, erai pierdut. Înțelegi... ai fi fost la un loc cu pescii.

Vedéndu-l pe Celcaș liniștit, vorbind blând, Gavril se rugă, tremurând încă de frică:

— Ascultă. Értă-mé. Te rog în mele lui Hristos. Dă-mi drumul. Lasă-mă să mé scobor unde-va la mal. Ah, ah, ah, sunt pierdut. — Gândesce-te la Dumneđu, lasă-mé! Ce-ți sunt eu ție? Nu pot să în asta. N'am fost niciodată la astfel de lucruri, e pentru întâia-óra. Dómne D-đene! Merg spre pierdare. Cum de m'ai înselă astfel? Cum? E p'ecat. Iți vinđi sufletul, astfel de lucruri...

— Ce fel de lucruri? întrebă réu Celcaș. Ei, ce fel de lucruri?

Frica băiatului îl amuza și-i părea bine că se vedea om atât de înspăimântător.

— Lucruri întunecóse, frățióre! Dă-mi drumul, pentru numele lui Dumneđu! Ce sunt eu cu tine? Scumpule, dragă!

— Taci odată. Decă n'aveam nevoie de tine nu te luam, ai înțeles? Acum tăci — Dómne... gemú Gavril plângénd.

— Așteptă... Scăncește cât îi va il întrerupse Celcaș.

Dér Gavril nu se mai puté stăpni. Plângea gemând încet, își sufia nasul.

prelegerilor de probă a fost foarte bun. D-șora Mărioara Orian (învățătoare calificată) abia un an de când a pășit pe terenul plin de spin și măracini a învățămîntului popular, și deși a avut a urma unui coleg, care în timp de 3—4 ani s'at stat în această stațiune, în loc ca barem să sîntină ceea-ce antecesorul său N. Liscau timp de 27 ani a edificat, a făcut un desastru înspăimîntător. A avut deci noua învățătoare să stîrpească odată rîul ce a intrat în școlă și numai după aceea a putut să procedă la cultivarea agrului. Lecțiunile de probă apoi ne-au dat să sperăm, că rezultatul dorit se va obține. O pregătire frumoasă, dexteritate, ce i-ar fi servit spre laudă unui învățător, care stă în acest serviciu de 20—30 ani, seriozitate respectabilă și totuși atrăgătoare, apoi observarea riguroasă și aplicarea cea mai corectă a regulilor metodice și pedagogice caracterizează propunerile de probă, dintre care mai vîrtos cea dintîiu (din limba maghiară) pe lângă că a presupus o cunoștință vastă, a fost foarte grea de desvoltat. Critica colegilor a fost obiectivă, și totuși pentru d-șora învățătoare măgulitoare, căci a fost dreptă.

După prelegerile de probă a urmat desbaterea celorlalte obiecte din programă — mai mult de interes local — și s'a cetit disertațiunea lui I. Moldovanu (inv. în Sărb) „Ceva despre creșterea morală“, foarte acomodată și bună.

Incheiîndu-se adunarea s'a servit prînzul la masa on. dn. preot local (tatăl învățătoarei), care a decurs animat; ăr după prînz la orele 2 p. m. s'a început tot la această școlă examenul.

La examen a participat totă inteligența din loc și căți-va din jur, precum și mulți părinți ai copiilor. Așteptările, ce ni-le-am pus în d-șora învățătoare cu ocaziunea prelegerilor de probă, s'au realizat, ba am vedut un examen, ca și care nu sciu unde s'a mai dat. La examen au fost 70 elevi, toți curăței; sala împodobită admirabil. Examenul a început cu religiunea și au urmat celelalte studii prescise de lege. Intrebările precise, răspunsurile de o precizie uimitoare și clare, ținuta corectă a școlărilor au fost tot atâtea dovezi despre împlinirea datorințelor mai mult de eăt conșciențioasă, devotamentul și zelul d-șorei învățătoare, care — precum am amintit mai sus — a avut să curețe multe buruene din grădina părginită de antecesor. Și nu numai le-a curățit, ci așa i-a cultivat pe fitorii pomișori ai nemului nostru și a observat un tractament așa de bun, în oăt copiii peste voia părinților încă frecuentau școlă, ba vre-o 10—12 copii erau de aceia, cari încă n'au fost obligați la școlă, dăr și aceștia ni-au dat răspunsuri minuuate.

Între diferitele studii au fost întreținute declamări, dia- și dialoguri, de cari am audt până și de la cei mai mici de 6 ani (neobligăți încă), apoi cântări, așa căt și-se părea, că ești într'o grădina de flori, unde nu scii ce să admiri mai mult, nu scii că la care flóre să petreci mai mult. Rdiss. Dn. vicar a și constatat după merit rezultatul ostenelelor d-șorei învățătoare, esprimîndu-și satisfacția neașteptată în terminii cei mai elogioși și gratulându-i cu caldura. Alt-cum nota esamenului „strălucit“ și gratulările sincere și nefătărite ale colegilor săi — învățătorii, — precum și a oșpeților inteligenți și aclamările de „D-șeu să te trăsescă“ ale părinților prezenți, servese îndestul spre lauda d-șorei Mărioara Orian.

În zilele următoare s'au făcut esamenele în următoarele comune: *Pria*, cu rezultat de laudă (învățător Elia Ghile); *Stirciu*, cu rezultat bun (învățător Ioan Ciupe); *Horraț Peteneu*, cu rezultat foarte bun (inv. Letiția Ciupe); *Crasna*, cu rezultat foarte bun (inv. Andrei Pustai); *Peceni*, cu rezultat bun (inv. nu este); *Marin*, cu rezultat de laudă (inv. Demetriu Oros); *Bănișor*, cu rezultat de laudă (inv. Ioan Șimon); *Ban*, cu rezultat de laudă (inv. inter. Lazar Sabău). În *Mal* (inv. inter. Vasiliu Mateiu) și *Sirbi* (inv. Ioan Mo'dovan) nu s'a putut constata rezultatul cu esacitate, căci abia s'a prezentat în ambele locuri total: 10 copii. Indolența locuitorilor acestor două comune contra tuturor sfortărilor și năsuințelor nobile ale Rdiss. Dn. vicar și a organelor civile, face, că cauza școlară stagnează, ba desastrul e desevărsit.

(Va urma)

Concert și teatru în Galați.

Onorată Redacțiune! Cu ocaziunea conferinței inv. gr. or. din tractul Agnita și Făgăraș, ținută în Galați, inteligența de acolo cu ajutorul unui grup de domni și domnișore din Făgăraș au arangeat o reprezentăție teatrală împreună cu concert, care a avut un succes splendid.

Reprezentăția s'a ținut în spațioasă sală de petreceri din Galați — care era împodobită cu verdeta în fund era scena, frumos împodobită cu țesături naționale și verdețuri.

La orele 8 sala, căt era de mare, dăr nu mai găseai un loc gol, tôte erau ocupate. Căci lume multă era de față, apröpe toți învățătorii în frunte cu d-l comisar consistorial Mateiu Voileanu, apoi domni, dömne și d-șore din Făgăraș și împrejurime, afară de aceștia foarte mulți au fost și din loc, mändrele Gălățene cu portul lor seliștenesc se întreceau, ba chiar și din dömne am vedut în port național, și le sta bine, căci erau române.

Programa a fost destul de bogată.

Primul punct a fost: a) „Steluța“, de C. Decker și b) „Cu ochii ței“.

La un semn dat cortina se ridică, ăr pe bină apare d-șora Ana Nagy, care cu vocea sa de sopran face să vibreze aerul, ăr urechea noastră o deșteptă să asculte, și ascultă, ascultă și ar fi tot ascultat.

Urmază punctul 2, „Prima rochie lungă“, monolog de I. Vulcan, predat de d-șora Elvira Dejenariu — cu haz, încăt adeseori era întreruptă prin risul auditorilor. Prin perfecta predare a acestui monolog, d-șora Dejenariu ne-a arătat, că o inimă veselă pöte înveseli tôte inimile ascultătoare. Aplause furtunöse i-a încoronat succesul.

În punct 3 a fost pus două doine populare „Hai copilă“ și „Copiliță“, solo de bas esecutate de d-l Andreiu Ludu teolog abs., invet. în Făgăraș. Era așteptat cu mare foc d-l Ludu, fiind cunoscut ca cel mai bun basist, de aceea apariția sa pe scenă e primită cu furtunöse aplause. Cădată vocea i-se deschide, lumea ascultă liniștită, doina și urmază melodios drumul său, și-ți atinge urechea atăt de sonor, atăt de dulce, încăt îți părea că îți șoptesce cine-va. Asemenea și „Copilița“. Dăr cu acestea n'a scăpat de public, care nu mai încetă cu aplausele, ci-l rechemă pe d-l Ludu; d-sa din nou ne delectează cu „Un vis frumos“. În adevăr un vis frumos, și am fi vrut să-l visăm mai mult, dăr cortina cade, aplausele nu mai încețază, curg potop.

La punct 4 apare pe bină o copiliță cu obraji roșiori îmbujorați, îmbrăcată în pitorescul port național, era d-șora Irina Silagyi, care e primită cu frenetice aplause. A scuit să ne predă cu atăta măestrie „Dușmancele“ lui Coșbuc, încăt ai fi dis de bună sémă, că e ea cea dușmănită de Lina, după care Sorin muria.

Urmază pct. 5, „În zadar“ și „Nu-i dreptate“, cuartet duplu esecutat sub conducerea d-lui A. Ludu, care a succes foarte bine, încăt „Nu-i dreptate“ la cererea publicului a trebuit repetat.

Ca încheiere a producțiunei s'e jöcă piesa în V. Alexandri „Florin și Florica“, în care se distinge d-șora Irina Silaghi în rolul Floriceii, d-l inv. Tr. Păcală în rolul lui Florin, d-l Costi Toma, a jucat pe Colivescu palimasul și foarte mult haz a produs publicului prin interpretarea naturală a lui, dăr vîrf la tôte le-a pus tot d-sa la urmă, când Florica s'a măritat, ăr el a întreat'o, „dăr eu cu... cu... cum rămân“, la ce publicul nu mai pöte de ris, ăr aplausele răsuna de se cutremura sala, și cortina cade.

După producțiune urmă dansul.

Ion din Comăna-de-jos.

Reprezentății, concerte și petreceri.

Corul bisericeii gr. orientale române din Brașovul vechiu invită la petrecerea teatrală musicală declamatorică împreună cu dans, ce o va aranja Duminecă în 25 Maiu st. v. (7 Iunie st. n.) 1903 ăia în tătia de Rosalii în sala hotelului „Central nr. 1“ din loc. Corurile se dirigéză de d-l Nic Oancea jun. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore s'era. Prețul de intrare: de persoană 1 corönă, pentru studenți 80 bani. Venitul curat este destinat pentru sporirea „fondului corului“ de la biserica Sf. Adormiri din Brașovul vechiu. Contribuiriile peste taxa de intrare se vor primi cu mulțămită și se vor publica.

Programul: 1. Musică. 2. „Trecui valea“. 3. „Zuleică“, declamațiune seriösă de Nuși Tuli, declamată de * 4. „Mama Anghelușă“, cantonetă comică de V. Alecsandri, predată de d-l I. Aldea. 5. „Morii mändro“. „Eri am fost la popa 'n elacă“, coruri mixte de A. Bena. 6. „Țiganul și Tipicul“, anecdotă de T Speranță, declam. de d-l Radu Rêșnoveanu. 7. Teatru: „Sărăcie Lucie“, comedie populară cu cantece într'un act de I. Vulcan. Persönele: D-l G. Popovici, d-șora M. Jianu, d-l N. Florea, d-l C. Cârstea, d-l D. Jaliu, * d-șora P. Puiu, d-șora M. Puiu, d-șora M. Rusu, d-șora M. Micu, d-l N. Tampa, d-l I. Micu Neveste, fite, feciori, copii, popor. După producțiune urmază dans începöndu-se cu „Călușerul“ și „Bătuta“.

Literatură.

„Școlă și Familia“, föie pedagogică literară, apare la 1 și 15 a fie-cărei luni. Redactor Ioan Dariu. Cu concursul d-lui profesor N. Sulică și al mai multor profesori învățători și alți bărbați de școlă. Abonamentul pe un an 6 cor. $\frac{1}{2}$ an: 3 cor. România 10 lei. (Abonamentele a-se trimite pe adresa d-lui Nicolae Oancea, învățător Brașov). Tipografia A. Mureșianu. N-rile 5 și 6 reunite, ce au apărut acum, au următorul sumar: Școlă pedagogică herbartiană: Biografia lui I. Fr. Herbart (cu portret) I. Dariu. Treptele formale și adevărata lor origine de George Maican. Din icöna școlii române la finea veacului al XIX. Candid Mușlea (cu portret) de I. Dariu. Groparul, de N. Rădulescu-Niger. Insuflețirea învățătorului, V. Dumitraș, invet. Cum îngrija Maria de copii, de Cornelia. Lecțiune practică din Abecedar, de Alexandrina Dogariu m. Trifu. Prelegere practică, de Ioan Crișianu, invet. Copilul (sentințe despre el), * Conferența învățătorilor din cercul Brașovului, (protopopiatele: Brașov, Bran și Treiseaune) R. Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr. or. rom. din despertămîntul Caransebeșului, Dascălul din Ma...va. Clasele principale ale interesului. (După pedagogia lui Herbart), Radu Prișcu, invet. Cronica școlii * Cronica științifică, * Cuvinte străine în limba română, * Literatură. — Pentru distracție. — Poșta noastră. — Poșta redacțiunei *

svêrcolea pe bancă și vêslea cu puterea desperărei. Caiul sbura ca șageta. În fața lor se ridicau umbre de vapöre; caiul se perdü din nou printre ele, învîrtindu-se ca o sfêrléză în fășiile de apă dintre păreții vapörelor.

— Ascultă, më! Decă te întrebă cine-va ceva, s'ă tac, de vrêi să mai trăsesc. M'ai înțeles?

— Da! suspină Gavril ca răspuns la porunca asta aspră și adăugă cu amărăciune: Sunt pierdut!

Gavril își pierdü cu totul capacitatea de a înțelega ceva și se preschimbă într'un automat, fără idei, pëtruns de prevestirea unei nenorociri. Băgă lopețile în apă în mod mechanic, se lăsă pe spate, le scöse ăr, le băgă din nou, uitândându-se tot timpul la galenții*) lui.

Murmurul adormit al valurilor, isbindu-se de vapöre, amenința și prevestia ceva; și-se făcea frică.

Êtă și portul. După zidul lui de granit se audiau voci omenesce, plescăit de apă, cantece și fluerături.

— Stai! șopti Celcaș. Pune jos lope-

țile. Sprijină-te cu mânilor de zid. Tăcere, diavole!

Gavril se sprijini cu mânilor de zid drept, ducend caiul în lungul zidului.

Caiul se mișca fără șgomot, atrăgënd cu bordul lui noroiul verde de pe frunziș.

— Stai! Dă-mi lopata. Unde-ți e pașaportul? În traista? Dă-mi traista, repede. Asta ca să nu-ți iei talpășița, pretine. Acum n'o să mai îndrăsnesc. Așteptă-mă. Și de vei scöta măcar un sunet, te voiü găsi în fundul mării!

De-odată se agătă cu mânilor de unde-va, se aventă în aer și dispărü pe zid. Gavril tresări. Töte astea se petrecură foarte repede. Simția că blestemata de frică și greutate pe care o avea în fața acestui hoț, bărbos și slab, dispărea...

Acum să fugă!... Se uită, respirând liber, în jurul lui. La stînga se ridica che-resteaua unui vapor fără catarg, ca un scriü imens, tăcut și pustiu... Fie-care isbitură de val treăia în el un eohou înăbușit, care sémöna cu un oftat adênc. La dreapta se ridica zidul de piétră al schelei, ca un șërpe rece, nemișcat. La spatele lui se vedeau catarge negre și înainte, în locul dintre zid și bordul vaporului ca un sicriu,

era marea, tăcută, pustie, cu norii cari plutiau de-asupra ei. Totul era pustiu, negru și amenințător. Lui Gavril i-se făcü frică. Frica această era mai rea ca aceia pe care i-o inspirase Celcaș. Îi pătrundea în piept ca un sloiü ascuțit de ghietă, făcëndu-l ghem și ținându-l pe bancă.

(Va urma.)

Poesii populare.

Pentr'un pic de loc de șură
Luaiü fată știrbă 'n gură,
Pentr'un pic de loc de casă
Lăsaiü mändra cea frumoasă
Și luaiü o ponihösă
Pentr'un pic de loc de-arat
Vai ce mändră m'am lăsat
Și luaiü ciuma din sat.

Cine-și lasă drăguța
Nu-și iubescă viéta.
Cine ia pentru moșie
Numai Dumneđeu îl scie.

Decăt cu bogată pröstă
Mai bine la capre 'n cöstă,
Că mai tai câte o crenguță
Și ăr te duci la drăguță.

Lăcomit'am la iosag
Și-am lăsat ce m'a fost drag.
Lăcomii la vaci și boi
Și m'am legat de nevoi
Lăcomit'am la avere
Șt-am luat fără plăcere.
Cine-a mai face ca mine
Dumneđeu nu-i dee bine,
Că nicif mie nu m'a dat
Numai jale și bănat.

De-ai umbla oät pământul
Nu-i mai greu ca uritul,
Uritul unde se pune
Face inima tăciune
Și voia bună carbune.
Dragostea unde se-alină
Acolo-i numai lumină
Și tignelă și hodină.

Culese de: Const. Manu,
învățător în Strimbul.

EDUCAȚIUNE.

Educația unei fete de la țară *

Ionel a trăit mereu în mijlocul nostru, mulțumit și pururea cuprins cu d'ale gospodăriei. Când s'a întors de la armată, era de 23 de ani... De atunci am fost băgat de seamă o schimbare în purtarea lui. Dumineca, după biserică, mergea regulat la varintele preot acasă, unde rămânea până la vremea mesei și une-ori acolo și prânzia...

Măriora părintelui preot avea 18 ani împliniți și era cea mai harnică, mai cu minte și mai dragă față din sat. Ionel simțea încă din copilărie o deosebită atracție către Măriora, care venia zilnic la noi, de se juca și lucra zilnic împreună cu Măriora noastră, pe care am fost măritat'o...

Dér ce se înșir multe? Ionel iubia pe Maria părintelui și dânsa îl iubia de asemenea.

Aci e locul să spun cum am crescut și noi pe Măriora noastră și cum a fost crescută și Măriora părintelui, care s'a măritat cu Ionel.

Crescerea generală a fetei în prima vârstă este mai aceeași ca și a băiatului. De la 9 ani în sus se ivesc deosebiri între dezvoltarea fetei de cea a băiatului. Aceasta are de obicei mai mare putere, pe când fetița e mai plâpândă; băiatul e aplecat spre gândire; fetița rămâne cu mintea mai mult la ființele și la lucrurile de față, în cercul iconelor sau reprezentărilor; băiatul are simț pentru adevăr, drept și dreptate, pentru bine, frumos și cuviincios; băiatul este mai neastâmpărat în mișcările, în jucăriile și în lucrările sale; el stăruie să fie tot în afară de casă, pe când fetița e mai așezată, mai blândă și mai astâmpărată; ei îi place mai mult viața liniștită și lucrările din casă. Și în vorbire se poate vedea o deosebire: băiatul vorbește mai apăsător, mai greoi, pe când vorba fetei e mai dulce și mai curgătoare.

După statornicirea deosebirilor dintre dezvoltarea băiatului de a fetei, se arată pe cât intră în cadrele acestei cărți chipul cum a fost educată Măriora noastră.

Măriora, de când s'a născut, a fost nedespărțită de mamă-sa. Mama o hrănea, la sinul ei; mama o scâldea, mama o adormia. Ori-ce lucru îl lăsa, când trebuințele vieții fetei o chemau la împlinirea datoriilor de mamă. Aceasta o poate face ori-ce mamă cu atât mai lesnicios, cu cât e mai bogată sau mai sus pusă, căci atunci are și mijloc și timp mai mult a vedea de copil. Astfel cresc fetița ca un bobocel sub mijlocita îngrijire a mamei. Când intra în anul al treilea, Măriora avea un lăgân și o bucătărie pentru păpușică. Dér, cum dânsa nu era destul de pricepută, mama îi ajuta la joc și la jucării, arătând cum să îmbrace păpușica, cum s'o porțe, cum s'o adormă, să-i cânte *Nani, nani pușor*, cum s'o așeze în lăgân. Mama îi arată ce și cum să drăgă Măriora în bucătăria păpușice, din care nu-i lipsia nici chiar o solniță. De la trei ani fetița a început să urmeze și la grădina de copii, ce o înființasem tot în localul școlii într-o parte unde era cea mai frumoasă grădiniță. Acolo se împretini cu Măriora părintelui preot și cu alte fete de seama ei, cu care jucându-se și cuprindându-se cu nenumărate deprinderi bune, fetița se mai cumini, sub pricepută și înțeleptă ocărnuire a unei mătușe, care venise la noi ca învățătoare rămasă văduvă după moartea bărbatului ei, fost și acela învățător. Bunica — așa-i diceau copiii — îi învăța a-se purta cuviincios unii cu alții, a-și iubi mai mult părinții și a se închina împreună lui Dumnezeu, ca într-o mică bisericuță. La grădina de copii învăța Măriora și o mulțime de povești frumoase despre alte fete cu minte, despre dobitoacele și plantele folositoare. Când era vremea să se întorcă acasă de la grădina, mama îi eșia înainte și pe drum spre casă povestea despre cele vădute, auzite și pățite la școală și despre păpușica ei de acasă. În

* Din „Ionel”. Carte pentru părinți și alți educatori, de V. Gr. Borgovanu. 502 pagini. Prețul 2 cor. Se află la Todoranu, în Gherla.

fie-care Sâmbătă, după prânz, când se făcea acasă la noi, curățenie, Măriora își îngrija tînșor de bucătăria ei, spăla rufe și cosia rochia păpușelei. Așa a dus'o Măriora până când era de șapte ani, când trecu la școala primară; dér și atunci ajutorul mamei era nelipsit; nu mai puțin făcea și ea în schimb mamei unele servicii. Îndată ce se întorcea de la școală, Măriora își punea șortul dinainte și se învêrtia prin bucătărie pe lângă mamă-sa, ștergînd tacămurile și punînd în rînd masa. Și, cu cât creștea mai mare fetița, cu atât mai mult ajuta ea mamei; ea începuse să deretice prin casă, să tîrcoacă, să cîșă batiste și sorturile, să gătescă o ciorbă sau o mîncărică și să servescă o masă pe seama noastră. Fiind ea foarte simpțitoare, și mama, și eu ne feriam s'o amărîm cu vorbe sau s'o certăm; las' că nu ne da prilegiu nici-odată la aceasta. Măriora era foarte pricepută, judecînd drept gradele de virtute sau de slăbiciune ale omenilor ce veniau în atingere cu ea; dér era și foarte serioasă și tăcută; nu vorbea decît când o întreba cine-va. Cu Ionel se iubiau ca doi porumbei.

Astfel, până la 14 ani, Măriora își împărți timpul între școală și gospodăria casei. De atunci încolo începu să se descolă, să scrie și să socotească, fetița se cuprindea numai cu lucrările casei. În casă, în bucătărie, în cămară. Măriora era ocupată ca furnica din poveste; mama numai o călăuzia; ea îndeplinea totul: Ea torcea și își cosea hainele și mama începuse să învețe la croit și la țesut; dér la lucrul acesta fiind cam greu, n'o prea îngăduia mama. Și, se se scie că fetele, la vîrsta aceasta, ovînd se cre-că și se se descolte, nu-i bine să se pue la lucruri grele, ca țesutul, aducerea apei cu vase mari și purtarea de alte sarcini, șederea neîntreruptă cu trupul îmbulzit, la cusut și și altele de felul acesta.

Când împlinise 16 ani, pentru a obicnui pe încetul cu despărțirea de noi și de casa noastră, am fost trimis'o pentru jumătate de an la o mătușă a ei după mamă, care locuia în alt sat și era o gospodină de mîna întâiu. Acolo Măriora își intră meseria gospodăriei; ea deretice prin casă, ea gătea ea, îngrija de copii; ea servia pe tota lumea; ea era sufletul casei. Când se întorse acasă, se făcu podoba cea mai prețioasă în familie. De atunci mama își împărți cu dânsa grijile și munca, fiind-că Măriora era tovarăsa cea mai credincioasă și mîngăerea cea mai dulce a mamei; ea era fiica cea mai supusă și mai gata de servire pentru mine, cea mai bună îngrijitoare a lui Ionel, pentru care ar fi sărit și în foc; ea era supraveghetorea cea mai neadormită și mai stranică a casei; nici servitorul, nici servitorea nu erau uitați de dânsa; pe care-i controla, dér îi și mulțumia. Ea își avea timpul bine împărțit; înainte de prânz era dîmna curățeniei prin odăi și stăpîna bucătăriei; atunci începuse să facă, une-ori, și singură pîne de casă, în cuptor. După prânz torcea, cosea, croia până la vremea cinei, când érași ea rînduia totul. După cină, înainte de culcare, împreună cu Ionel, încheiau socotelile zilei; Măriora ale gospodăriei din casă, din năuntru, Ionel ale celei din afară și, pe urmă, făcea cu mama programa lucrărilor zilei următoare; în sfîrșit, îngrija ca paturile tuturor să fie curate și în rînd bun.

Astfel Măriora era ingerul binefăcător al familiei; la dânsa virtutea s'a înrădăcinat în inimă cu obicei, mai înainte cu cine-va se i-o fi pus în minte ca judecat'. Și chipul acesta de a fi, de a gândi, de a simți, de a lucra și de a se purta, îl păstra până la căsătorie, când rolul de fată mare îl schimbă cu cel de soție. La 20 de ani, când era deplin și bine făcută la trup, rumenă la față ca un bujor și frumoasă ca un trandafir, pricepută la minte și înțeleptă la purtare, am măritat'o după cel mai sănătos, mai cuminte, mai harnic și mai bun flăcău din sat, după Andrei al Banului, cu care, când era să înșurăm pe Ionel, avea doi copii, ca doi îngerași și trăiau mulțumiți și fericiți, ca doi porumbei.

La fel cu Măriora noastră a crescut și s'a pomenit fată de măritat și Măriora părintelui preot. Amândouă au trăit împreună

începînd din grădina de copii mai bine ca două surori. Astfel n'a fost mirare, că Ionel își alege de soție pe Măriora, care sîmănă cu soru-sa ca ou cu ou.

(Va urma.)

POVEȘTE.

Beuturi pentru bolnavi. Tota lumea scie cum se prepară limonada din lămâi sau de portocale, dér pentru sîrmanii bolnavi cuprinși de căldură, trebuie să schimbăm felul beuturii pentru a le potoli setea:

Etă o beutură necunoscută, ușor de preparat și pe care bolnavii o beau cu plăcere:

Se iau 2 mere, se taie în bucățele, fără a-le curăți de cîje, le fierbem timp de un sfert de ceas într'un litru de apă; strecurăm printr'o pînză curată și lăsăm apoi apa să se răcească spre a avea temperatura odaiei în care se află bolnavul. Îi dăm apa aceasta să bea, fără să mai punem nici o buchiță de zahăr.

Peronospora sau mana vililor și mijlocele de apărare.

(Urmare.)

Timpul cel mai bun pentru dezvoltarea manei este o temperatură între 25°—30° căldură și în special ceta, ploii încete și lungi, rouă multă, în fine umezită. Anul acesta a început cu ploii multe și cum ea de obicei vom avea și căldură, atât în primăvară cât și la vară, este un an de temut pentru vii; așa-dér trebuie să ne gîndim din vreme și să ne pregătim la luptă în contra acestui flagel, chiar decît în urma brumei ce a dat, nu am mai avut rod în vie; căci apărînd via de mană, lucrăm la creșterea unui lemn sănătos, care va da rod mult și bun în anul viitor. Mana vililor leac nu are; dér se poate preîntîmpina cu ușurință, adecă se poate împedea să nu se dezvoltă pe viță, și acesta stropind foile și părțile tinere cu substanțe lichide, cari distrug sîmînța acestei ciuperci. În general aceste substanțe cuprind *petra venată*, a cărei putere omoritoare în contra sîmînțelor de felul acestora este foarte mare; o parte de piatră venată la 100.000 apă este îndestulător, ca să tîem puterea de încolțire a acestor sîmînțe (Conidii).

Pentru a ne face o idee cum substanțele acestea apără vița de vie în contra manei, să ne închipuim, că pe fața de-deasupra a foilor și pe părțile tinere ale viței s'ar afla preserate mici bucățele de piatră venată. Să presupunem că pe foi se aflau deja sîmînțe de mană sau că s'au depus pe urmă. Atât cât este uscătură, sîmînțele manei stau locului, deși vii; însă decît vine o ceta sau o ploie, în fine decît cade o picătură de apă, sîmînțele ciupercii încep să încolțescă, dér tot în același timp și piatră venată s'a topit și toamă apa care trebuia să le dea viață, le aduce peira lor, omorîndu-le. Precum vedem, pentru-ca via să fie mereu apărată de venirea manei, trebuie ca în tot-déuna să aibă pe foi și pe toate părțile tinere substanțe otrăvitoare, ceea-ce în practică facem stropind via. Astf-l fiind, ar urma să întrebîntăm, la stropirea sau pulverizarea vililor ca materii lichide sau prafuri care să conțină numai substanța activă, ceea-ce se și face pe alocurea cu tratamentul numit simplu, adecă o soluțiune compusă numai cu 300 gr. piatră venată la 100 litri apă. Un asemenea tratament are două rele mai de seamă: întâiu, se poate întempla să ardă foile și al doilea nu se vede stropitura pe vie.

Tratamentul cel mai bun, estin și cu folos, care se întrebîntăză foarte mult, este așa numita *Zemă Borielesă*, a cărei descoperire e datorită unei întemplări. În podgoria Bordeaux din Franța, viile erau aproape de o casarmă, și cultivatorii mai mîrginași le stropiau cu apă de piatră venată voind să facă pe soldați a crede, că strugurii sunt otrăviți, spre a nu-i fura. Întru cât via a fost apărată de furtisag, prin acest mijloc, ne se spune; au vădut însă, că viile aces-

tea își păstrau foile până în toamnă târziu, pe când cele nestropite se desbrăcau din vreme de foi, fiind atacate de mană, acesta a făcut ca acest mijloc să se întrebînteze și să se răspîndescă ca tratament în contra manei. La început dozele de piatră venată și var erau mari; acum însă după o practică îndelungată și experiențe repetate s'a stabilit ca îndestulătoare cantitățile următoare:

1) Pentru un tratament slab.

În 100 litri apă:

Piatră venată, 1 kilogram — 1,500 gr.

Var gras nestins 0,75.—200 gr.; în cas de var stins 2—3 kgr.

2) Pentru un tratament forte.

În 100 litri apă:

Piatră venată, 2 kgr.

Var nestins, 100—500 gr.; în cas când varul este nestins punem 4 kilograme-

(Va urma.)

Anunțuri de căsătorie.

De la 22 până la 28 Maiu 1903.

1. Johann Giersch evangelic, portar cu Ana Klöss ev. din Brașov. 2. Andreas Rudolf Klos ev. zugrav de decorațiuni cu Rosina Maria Tartler ev. din Brașov. 3. Stampar István rom. catolic păzitor de nopte la gară cu vîd. Pavel Dobra n. Bârsan gr. or. din Brașov. 4. Otto Primus rom. cat. funcționar de asigurare cu Hermine Kraus ev. din Brașov. 5. Nagy Lajos ev. ref. călă de tinichigii cu Rafla Bordas gr. catolică din M. Văsărhely.

Efect miraculos se va obține prin crucea vindecătoare electro-magn. R. B. nr. 86,967, și neîntrecute rezultatele ce le poate arăta inventatorul acelei cruci d-l Albert Müller, Budapesta Vadaszuteza Nr. 42. În fie-care și sosesc scrisori de mulțumire și de recunoștință de la bolnavii vindecați d. e. d-l Steinhardt Iacob din Kula scrie așa:

Cinstite d-le Müller!

Am onore a-ți aduce la cunoștință, că de când am întrebîntat crucea magnetică R. B. nr. 86,967, pe care mi-am procurat'o înainte de acesta cu 4 săptămîni, am scăpat de durerile reumatice, ce mă chinuiau de 15 ani, din care cauză nu pot de ajuns a o recomanda deapropelui nostru. Primesce și din parte-mi cele mai sincere mulțumiri, Dumnezeu să vă dea ani îndelungați și norocoși pentru sîrguința și activitatea d-tale. Invenția d-tale merită nu 6, ci mii de cor.

Cu totă stima
Steinhardt Iacob.

Calendarul săptămînei.

MAIU. (1903) are 31 zile. FLORAR.

Zilele	Calend. Iul. v.	Calend. Greg.
Dum.	18 Petru și Dion	31 1 + Ros. Angel
Lun.	19 S. m. Patriciu	1 Iunie + 2 Ros.
Mart.	20 S. m. Talaiu	2 Efraim
Merc.	21 Const. și Elena	3 Erasmus
Joi	22 Cuv. m. Vasile	4 Carpasius
Viner	23 C. P. Mich. Mar.	5 Bonifaț
Sâm.	24 C. p. Simeon	6 Benignus

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 29 Maiu 1903.

Măsura sau creștutea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fi
1 H. L.	Grâuul cel mai frumos	13	40
"	Grâu mijlociu . . .	13	20
"	Grâu mai slab . . .	12	80
"	Grâu amestecat . . .	9	40
"	Săcară frumousă. . .	8	20
"	Săcară mijlociă. . .	8	—
"	Orz frumos . . .	7	20
"	Orz mijlociu. . .	7	—
"	Ovės frumos. . .	5	20
"	Ovės mijlociu. . .	5	—
"	Cucuruz . . .	9	20
"	Mălaiu (meiu) . . .	8	—
"	Mazăre. . .	16	—
"	Linte . . .	16	—
"	Fasole . . .	14	—
"	Sēmîntă de canepă . . .	16	—
"	Sēmîntă de cîneapă . . .	7	20
"	Cartofi. . .	1	50
"	Măzărice. . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
"	Carne de porc . . .	1	12
"	Carne de oerbec. . .	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt . . .	40	—
"	Său de vită topit . . .	62	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Anunț de licitație.

In 22 și 23 Iunie st. n. se va **vinde** cu licitație în localul casei de Zăloge dela orele 8—12 a. m și 2—4 ore p. m. obiectele amanetate în luna lui April și Maiu 1902 până inclusive cu Nr. 8663—1902, a căror termen a expirat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt giuvaericele, clasornice d'aur, și argint și alte scule de aramă, ciocioi, cositor, flanele, haine bărbătești, femeiești, cisme, ghete ș. a. Vândarea se face cu banii gata.

Răscumpărarea sau înnoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

In ziua vândării cu licitație nu se permite nici într'un chip.

Brassó, 28 Maiu 1903.

Oficiul casei de amanete din Brașov. 995,1—3.

Moșie de vândare.

In poziția cea mai frumoasă a Săcuimei, distanță 2 ore de la Brașov, și de la stațiunea călei ferate distanță de 1/4 oră, **este de vândare o**

moșie de 154 jugere,

cu casă domnească și edificii economice. Loc foarte potrivit pentru zidire de fabrică de spirt și pentru instalare de lăptărie.

Adresa la administ. „Gazetei“. (985 1—3).

Un învățacel, care se fie din o familie bună și poede 1—2 clase reale sau gimnasiale, pe lângă întreaga întreținere, se primesce momentan în prăvălia de modă și manufactură a subsemnatului

Iulius Popovici
in Hațeg.

500 fl. plătesc celui ce va **mai căpăta vre-odată durere de dinți,** ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare 20 filler deosebit)

Erezii A. Bartilla (E. Winkler)

VIENNA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se ceară preținderea apitat apă de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se poate căpăta, triant 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capătă la BRAȘOV la farmacia Domnului Victor Roth.

Primul atelier român de lăcătușerie artistică și mecanică în Austro-Ungaria.

EUGENIU PRECUP.

Primul Atelier român de lăcătușerie Artistică și Construcție de Velocipede și mașini de cusut.

Instalațiuni de Conducte de apă, odăi de baie, Closete, gaz aerian, sonării și telefoane, Canalizațiuni pentru plivniți etc de cele mai bune și ieftine **MAȘINI** pentru gătit bucate, (SPARHERDE) de orî și ce calitate, de cele mai bune și renumite **Mașini de cusut originale DÛRCOP,** solide și renumite **Velocipede Diamant,** de cele mai noue și perfecte

Benzin-electro-motor-Velocipede de 2 1/4 putere de cai. **VULTURUL,** (Benzin-Motor-Bicickel Adler).

Pentru toate **garanție** convenită și **prețuri** foarte ieftine. Asemenea tot felul de reparaturi prompt și ieftin. Apelând deci la sprijinul Onor. public, sunt cu totă știma

Eugeniu Precup
Strada Castelului (Funarilor) Nr. 28.

Esecută: porți, garduri, galerii, balcoane, și grilajuri de morminte din fier.

Cele mai bune și renumite mașini de cusut.

Velocipede și Benzin-electro-motor-Velocipede cu 2 1/4 putere de cai.

Photoplasticul

institut de artă de primul rang. Brașov, Strada porții nr. 16.

Duminică din 31 Maiu până la 6 Iuni 1903 de vedut

O călătorie interesantă prin Triest și Pola.

50 vederi dintre cele mai splendide

Nime să nu perdă ocaziunea de-ale vedea.

Un „Grand-Gramophon“ cântă gratuit.

M. S. Imperatul-rea Franz Iosef, M. S. Imoăratul Wilhelm al Germaniei, M. S. Regele Eduard al Angliei, M. S. Regele Emanuel al Italiei etc. etc. au vizitat în mai multe rânduri **Photoplasticul** (952.)

Intrarea: 25 cr. Copiul și militarul până la sergent 10 cr. Abonament pentru 8 seri, adulți fl. 1.20, copii 60 cr.

In atențiunea Onor. Dame!!!
După ce mi-am mutat Magazinul meu de Confecțiuni de Dame din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați din piața Ștrul inului 28, tot acolo am aranjat un **SALON** separat pentru **CONFECȚIUNI DE DAME.**

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt în poziție a coresponde cerințelor celor mai pretentioase în această branșă.

De ore-ce pentru acest articol nu am absolut spese, nimeni nu poate concura cu mine, ce privește ieftinătatea. — Revine ia o singură încercare, pentru a se convinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!
Tot-odată imi ieau voie a recomanda și **bogatul meu**

DEPOSIT DE HAINE, pentru bărbați, băeți și copii, după cea mai noă modă, cu prețuri foarte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt cu totă știma

21--50.(877). Rog a fi cu atenție la firma!! **HEINRICH SCHUL.**

MARE VÂNDARE

DE STOFE DE SPĂLAT DE VARĂ!

Cretóne, Zefire de olandă, Batiste colorate, Rochii de olandă, Batiste brodate de Elveția, Blouse și novități de Jupóne, Delains de lână curată.

Fie-care asortiment in o colecție de mostre stoffe de vară dela 50 kr. până la 5 fl.

Mostrre din articolele de sus se trimit gratis și franco.

Wetner Mátyás Magazin de mărfuri de modă pentru dame, Budapest, Andrassy-ut nr. 3.

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA). Depositul de trimitere: Farmacia BRACETTI. ALA, Süd-Tirol.

Deschidere de Restaurant!

Am onórea a aduce la cunoștința On. public, că renumita „**Restaurația Gabel**“ din casele de Concert (Redoută) să deschide cu muzica militară, adi Sâmbătă 30 Mai st. n. a. c.

în **Restaurantul dela Villa Kertsch.**

Unde se află de vândare renumita bere de „**PILSEN**“ și **Vinuri curate** din Ardeal.

Bucătărie bună și excelentă. Serviciu prompt și cu atenție. — **Prețuri ieftine.**

Rugând pe On. clientelă a mă incuragia și pe viitor în localul nou, unde imi voi da totă silința de a mulțami On. public pe deplin ca și până acum, rămân cu totă știma

Entrée liber. **Ioan Munteanu,** restaurater.

Mare deposit de Pânzărie a lui Benedict Schroll. Se vinde cu bucata, cu prețul de fabrică, per cassa se dă sconto de 8%.

FRĂȚII ȘIMAY

Brașov, Têrgul grăului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese; deposit de **ALBITURI** și **PANZERII** de masă; asortiment bogat de Confecțiuni pentru dame, articole de modă, indigene și străine.

Se primesc comande pentru **vestminte de dame și bărbați,** care se vor esecuta cât se poate cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.

Deposit mare de Pânză de Olanda și Pânzături calitatea cea mai bună.

Mare asortiment de COVOARE ȘI CUVERTURI.

Cele mai noue și mai moderne Penede de dantelă și lână.

Hôtel „Pomul verde“ Braşov.

Am onôrea a aduce la cunoştinţa Onor. public din oraş şi împrejurime, că cu începerea de 31 Mai st. n. a. c (Duminica Rosaliilor) **voi deschide localităţile din grădină.**

Tot-odată fac cunoscut că **Salonul** din grădină stă la dispoziţia Onor. public pentru nunţi, banchete etc.

Bucătăria recunoscută ca foarte bună. Asemenea şi **beuturile** curate şi bune.

Preţuri moderate. Serviciu cu atenţiune şi prompt.

Se poate abona pentru prânz şi cină.

Cu deosebire pentru domnii călători **recomand odăile** bine aranjate, cu preţul dela 2 corône în sus pe zi

Omnibus şi Echipaje la fie-care tren.

Rogându-mă de sprijinul Onor. public, rămân
cu totă stima.

GEORGE SOREA, hotelier.

2-2.973

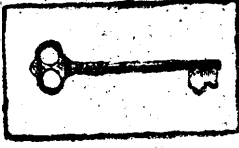
Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu şi seu Cheia

Săpunul cel mai bun şi cu spor
şi prin urmare şi
cel mai ieftin.

Nu conţine ingrediente străine vătămătoare.

Se capătă pretutindeni

La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun
să fie numele „Schicht“ şi una din mărcile sus indicate.

57-00.725)

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptăţit a-l prezenta (in embalajul original) Institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacităţi ale clinicei din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis şi Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

indigen, după sistem francez cu dop de controlă al institutului de analiză al Reun. gen austr. a farmaciştilor din Viena.

0 sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 3-50.

Se află de vânzare în toate băcăniile şi magazinele de delicatesses din Braşov.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptăţit a-l prezenta (in embalajul original) Institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Controla chimică a Institutului pentru analizarea victualilor şi beuturilor aprobat de Institutul cee. Reg. ministeriu al Interioarelor. Viena X. Str. spitalului 31.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutie este prevădută cu marca de apărare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de iscurire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbicioase la stomach şi pânţec, în contra cărceilor şi acrelei la stomach, constipaţiunii cronice, suferinţei de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor şi a celor mai diferite boale femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creşte mereu de mai multe decenii încôce. — Preţul unei cutii originale sigilate Corône 2.—

Falsificaţiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este rovedută cu marca de scutire şi cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul şi sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de gerdină şi reumatism şi a altor urmări de răceală. Preţul unei sticle originale plumbate, Corône 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodal cel mai nou pentru cultivarea raţională a pielii cu deosebire pentru copii şi adulţi. Preţul unei bucati Cor. — 40 Cinci bucati Corône 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este prevădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

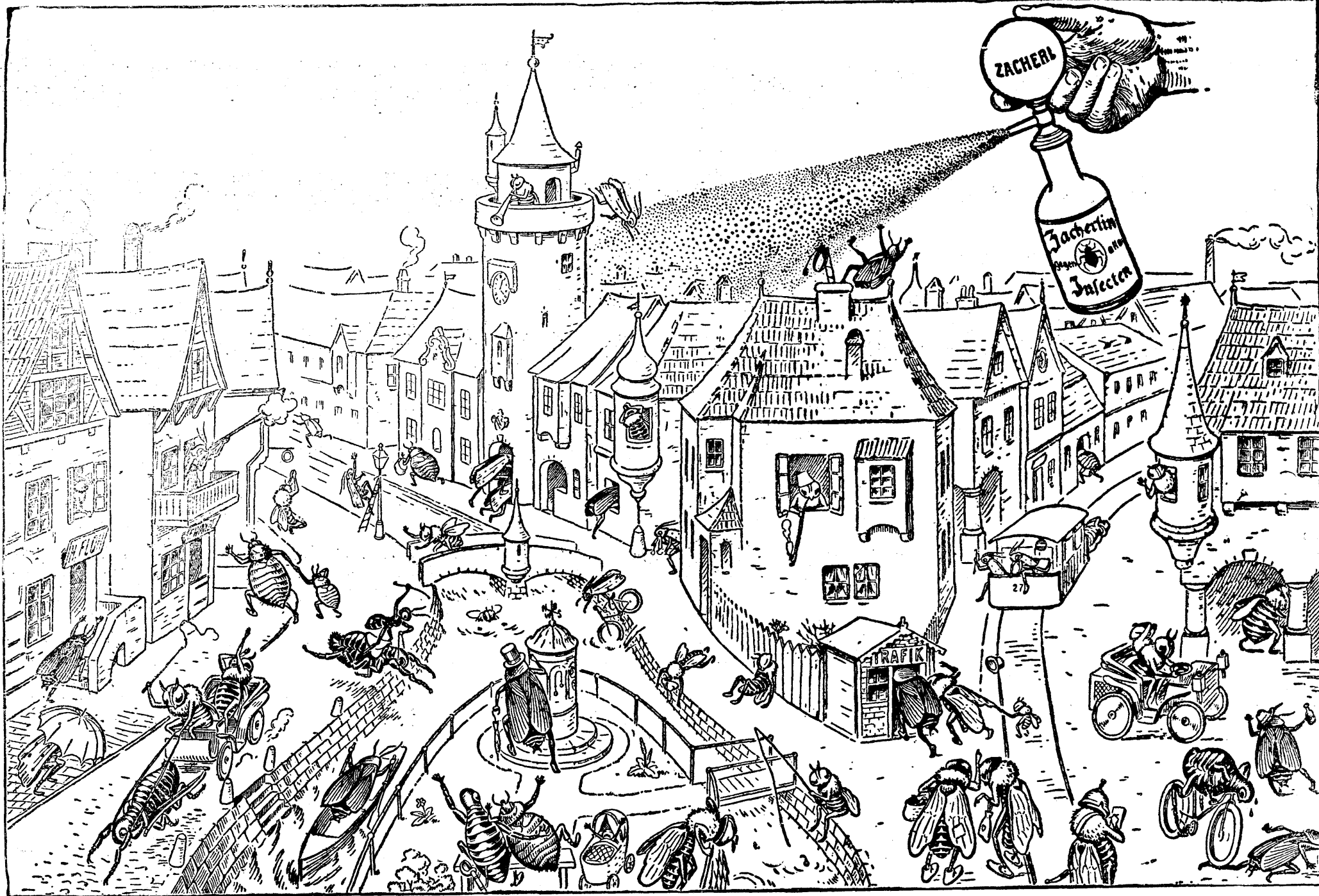
Farmacista A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează clinic prin rambarsă postală.

La depozite să se ceară anumit preparatele prevădute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Braşov: la d-nii farmacişti Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter şi engros la D. Eremia Nepoşii, Teutsch & Tertler.

Dacă doreşti **Zacherlin** de cel renumit,
N'ul cumpăra în hârtie învălit.
In sticle se vinde cel veritabil
Cu drept de marcă, şi-i admirabil,

Ce-ţi vine şi noapte într'ajutor
Şi te fereşte de plaga insectelor,
Ca se te convingi mai pe deplin
Canta după placatul lui Zacherlin.